

دباره لايحه بودجه سال ۱۳۹۰ كل کشور

۲۴. فصل فرسنگ و هنر، رسانه های جمعی و گردشگری

کد موضوعی: ۲۷۰

شماره مسلسل: ۱۰۷۰۰

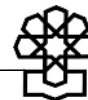
اسفندماه ۱۳۸۹

دفتر: مطالعات فرهنگی

به نام خدا

فهرست مطالب

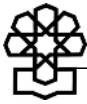
۱.....	چکیده
۲.....	مقدمه
۲.....	۱. امور اجتماعی و فرهنگی
۶.....	۲. اعتبارات فصل فرهنگ و هنر، رسانه‌های جمعی و گردشگری
۸.....	۳. اعتبارات برنامه‌های فصل فرهنگ و هنر و ...
۱۱.....	۴. نسبت اعتبارات برنامه‌ها با مجموع اعتبارات فصل فرهنگ و هنر و رسانه‌های جمعی و گردشگری
۱۴.....	۵. حوزه‌های مختلف فصل فرهنگ و هنر و رسانه‌های جمعی و گردشگری
۱۸.....	۶. دستگاه‌های مرتبط با فصل فرهنگ و هنر و رسانه‌های جمعی و گردشگری
۲۳.....	جمع‌بندی و پیشنهاد
۲۵.....	پیوست‌ها
۳۰.....	منابع و مأخذ

درباره لایحه بودجه سال ۱۳۹۰ کل کشور ۲۴. فصل فرهنگ و هنر، رسانه‌های جمعی و گردشگری

چکیده

- اعتبارات فصل فرهنگ و هنر و رسانه‌های جمعی و گردشگری و رسانه‌های جمعی و گردشگری، در امور اجتماعی و فرهنگی کمترین رشد را داشته است.
- سهم فصل فرهنگ و هنر از اعتبارات امور اجتماعی و فرهنگی ۶ درصد است.
- در لایحه بودجه سال ۱۳۹۰، تعداد ۷۸ برنامه ذیل فصل فرهنگ و هنر و رسانه‌های جمعی و گردشگری قرار دارد که با سال گذشته تفاوتی ندارد.
- میزان رشد اعتبارات فصل ۸- درصد است.
- اعتبارات هزینه‌ای فصل ۱۷- درصد و اعتبارات تملک دارایی سرمایه‌ای ۹ درصد رشد داشته‌اند.
- اعتبارات استانی فصل ۸ درصد و اعتبارات ملی ۱۳ درصد نسبت به مجموع اعتبارات سال قبل رشد داشته‌اند.
- ۷ برنامه در فصل فرهنگ و هنر در لایحه سال ۱۳۹۰ حذف اعتبار شده‌اند.
- بیشترین رشد مربوط به «برنامه پژوهش کاربردی» (کد ۳۰۲۰۹) با ۵۹۹ درصد است.
- پایین‌ترین رشد مربوط به «برنامه تولید و انتشار خبر» (کد ۳۰۲۲۱) با ۹۲- درصد است.
- به‌لحاظ شکلی موارد انطباق بسیاری میان برنامه‌های فصل با احکام برنامه پنجم توسعه وجود دارد.
- «برنامه حمایت و هدایت فعالیت‌های فرهنگی - دینی» (کد ۳۰۲۶۰)، که بالاترین سهم را در اعتبارات فصل دارد در انطباق کامل با برنامه پنجم توسعه است.
- پنج برنامه‌ای که بیش از ۵۰ درصد از اعتبارات فصل را به خود اختصاص داده‌اند، با برنامه پنجم توسعه، همخوانی دارند.
- در میان دستگاه‌های حوزه فرهنگ، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی بیش از سایر دستگاه‌ها، برنامه‌های فصل را به خود اختصاص داده است (با ۲۰ برنامه).
- تعداد دستگاه‌هایی که از اعتبارات فصل فرهنگ دریافت می‌کنند ۳۱ دستگاه می‌باشد.

مقدمه

فصل فرهنگ و هنر و رسانه‌های جمعی و گردشگری به‌عنوان یکی از فصول حائز اهمیت در امور اجتماعی و فرهنگی، همه ساله مورد توجه اهالی فرهنگ است، تا بتوانند به‌نمایی اعتباری – مالی از سال پیش روی خود، دست یابند. این امر با تقدیم لایحه بودجه به مجلس شورای اسلامی، وجهه خاصی به‌خود می‌گیرد.

اینک با تقدیم لایحه بودجه سال ۱۳۹۰، توسط رئیس‌جمهور، که مبتنی بر برنامه پنجم توسعه است، بررسی این فصل طی این گزارش، مورد بررسی قرار خواهد گرفت، تا نمایی از وضعیت اعتبارات و روندی که نشان‌دهنده وضعیت حرکت به‌سوی سند چشم‌انداز توسعه و پیش از آن برنامه پنجم توسعه است، ارائه دهد.

بر این مبنا وضعیت فصل فرهنگ و هنر و رسانه‌های جمعی و گردشگری در میان سایر فصول ذیل امور اجتماعی و فرهنگی دیده خواهد شد و پس از آن ضمن مرور بر برنامه‌های فصل به دستگانهایی که جهت اجرایی‌سازی این برنامه‌ها، بر مبنای آنها اعتبار دریافت می‌کنند، نگاهی انداخته خواهد شد. در پایان با نگاهی دوباره به قانون برنامه پنجم، مروری دوباره به آنچه بیان شد، خواهد شد.

۱. امور اجتماعی و فرهنگی

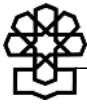
چنان‌که به جدول ۶ (برآورد اعتبارات هزینه‌ای و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای برحسب فصل و امور) ماده واحده لایحه بودجه نگاهی انداخته شود، امور اجتماعی و فرهنگی را در شماره طبقه‌بندی ۳۰۰۰۰ می‌توان یافت. این امور به پنج فصل تقسیم شده که فصل فرهنگ و هنر و رسانه‌های جمعی و گردشگری دومین فصل آن به حساب می‌آید. جدول ۱ اعتبارات مربوط به امور و فصل‌های ذیل آن را نشان می‌دهد.

(ارقام به میلیون ریال)

جدول ۱. اعتبارات امور اجتماعی و فرهنگی در لایحه بودجه ۱۳۹۰

شماره طبقه‌بندی	عنوان	هزینه‌ها		درصد تغییر	تملك دارایی‌های سرمایه‌ای		درصد تغییر	جمع اعتبارات							
		قانون ۱۳۸۹	لایحه ۱۳۹۰		قانون ۱۳۸۹	لایحه ۱۳۹۰		ملی		استانی		جمع	درصد تغییر		
								درصد تغییر	درصد تغییر	درصد تغییر	درصد تغییر				
۳۰۰۰	امور اجتماعی و فرهنگی	۴۴۴,۸۸۱,۲۵۴	۵۱۱,۴۴۶,۴۳۸	۱۵	۴۱,۳۲۱,۰۳۳	۵۴,۷۳۷,۰۸۴	۳۲	۵۳۸,۷۲۹,۴۷۸	۴۶۲,۰۷۵,۸۳۰	۱۷	۲۴,۱۲۶,۴۵۷	۲۷,۴۳۵,۲۵۱	۱۴	۴۸۶,۲۰۲,۲۸۷	۵۶۶,۱۶۴,۷۲۹
۳۰۱۰۰	فصل آموزش	۱۴۸,۰۳۳,۶۱۷	۱۶۲,۷۲۳,۲۸۶	۱۰	۱۸,۱۴۲,۶۲۳	۲۵,۹۱۰,۶۴۲	۴۳	۱۸۰,۶۸۹,۸۶۲	۱۵۹,۲۰۸,۹۲۴	۱۳	۶,۹۶۷,۳۱۶	۷,۹۴۴,۰۶۶	۱۴	۱۶۶,۱۷۶,۲۴۰	۱۸۸,۶۳۳,۹۲۸
۳۰۲۰۰	فصل فرهنگ و هنر و رسانه‌های جمعی و گردشگری	۱۹,۸۰۹,۴۵۲	۱۶,۴۵۰,۷۹۳	-۱۷	۹,۹۸۳,۲۵۰	۱۰,۸۶۵,۵۳۰	۹	۲۳,۳۷۷,۹۸۴	۲۰,۴۲۳,۶۴۱	-۱۳	۶,۴۱۴,۷۱۸	۶,۸۹۲,۶۸۲	۷	۲۹,۷۹۲,۷۰۲	۲۷,۳۱۶,۳۲۳
۳۰۳۰۰	فصل بهداشت و سلامت	۶۶,۶۳۸,۶۲۱	۸۶,۷۸۷,۳۳۱	۳۰	۶,۴۷۳,۶۳۱	۹,۷۶۲,۳۱۴	۵۱	۷۱,۵۰۹,۵۳۲	۹۴,۳۶۷,۴۸۵	۳۲	۱,۶۰۲,۷۲۰	۲,۱۸۲,۱۶۰	۳۶	۷۳,۱۱۲,۲۵۲	۹۶,۵۴۹,۶۴۵
۳۰۴۰۰	فصل رفاه و تأمین اجتماعی	۲۰۸,۱۵۶,۸۰۱	۲۴۳,۰۹۳,۸۶۶	۱۷	۱,۰۹۶,۵۲۲	۱,۲۹۴,۴۱۳	۱۸	۲۰۳,۲۰۸,۸۷۵	۲۳۷,۴۸۴,۵۸۳	۱۷	۶,۰۴۴,۴۴۸	۶,۸۸۴,۹۰۳	۱۴	۲۰۹,۲۵۳,۳۲۳	۲۴۴,۳۶۹,۴۸۶
۳۰۵۰۰	فصل تربیت‌بدنی	۲,۲۴۲,۷۶۳	۲,۳۹۱,۱۶۲	۷	۵,۶۲۵,۰۰۷	۶,۹۰۴,۱۸۵	۲۳	۴,۷۷۰,۵۱۵	۵,۷۶۳,۹۰۷	۲۱	۳,۰۹۷,۲۵۵	۳,۵۳۱,۴۴۰	۱۴	۷,۸۶۷,۷۷۰	۹,۲۹۵,۳۴۷

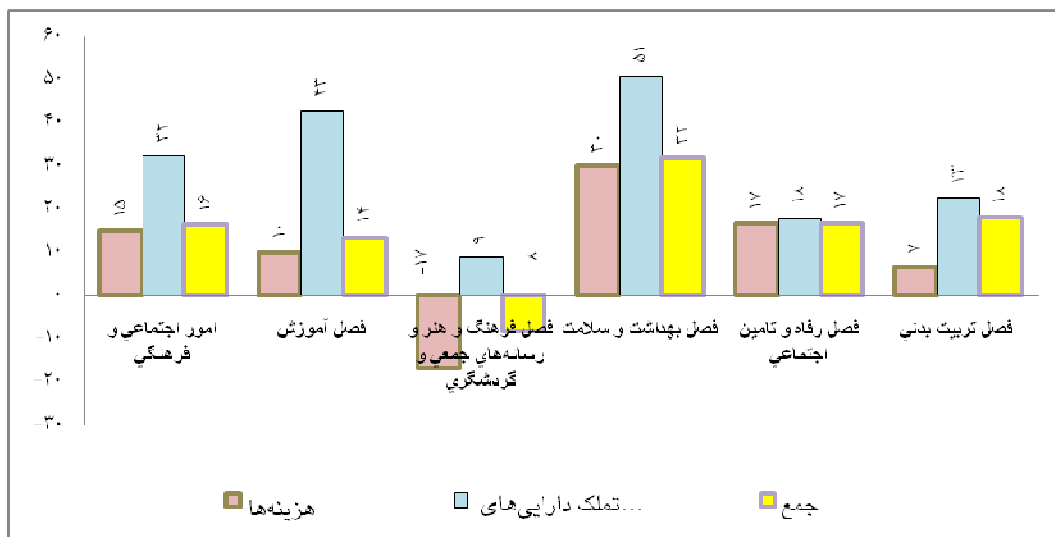

۱-۱. تغییر اعتبارات کل امور اجتماعی و فرهنگی

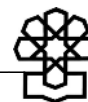
اعتبار امور اجتماعی و فرهنگی در لایحه بودجه سال ۱۳۹۰ نسبت به قانون بودجه سال ۱۳۸۹ دارای تغییراتی است که این تغییرات در فصول مختلف آن متفاوت است. چنان که نمودارهای ۱ و ۲ نشان می‌دهد از چند شاخص بودجه‌ای می‌توان آن را نشان داد:

۱. اعتبارات در کل امور اجتماعی و فرهنگی دارای رشد خوبی است چنان که در مجموع اعتبارات این امور شاهد رشد ۱۶/۵ درصدی می‌باشیم.
۲. سهم رشد اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای به نسبت اعتبارات هزینه‌ای بیشتر است، به گونه‌ای که این اعتبارات ۳۲/۵ درصد رشد داشته، در حالی که اعتبارات هزینه‌ای دارای رشد ۱۵ درصدی است.
۳. سهم رشد اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای و هزینه‌ای در فصل بهداشت و سلامت بیشتر از سایر فصول در این امور است.
۴. کمترین رشد و حتی رشد منفی مربوط به اعتبارات فصل فرهنگ و هنر و رسانه‌های جمعی و گردشگری است.

نمودار ۱. درصد تغییر در اعتبارات هزینه‌ای، تملک دارایی‌های سرمایه‌ای و مجموع اعتبارات امور اجتماعی و فرهنگی و فصل‌های ذیل آن در لایحه بودجه سال ۱۳۹۰ نسبت به قانون بودجه سال ۱۳۸۹

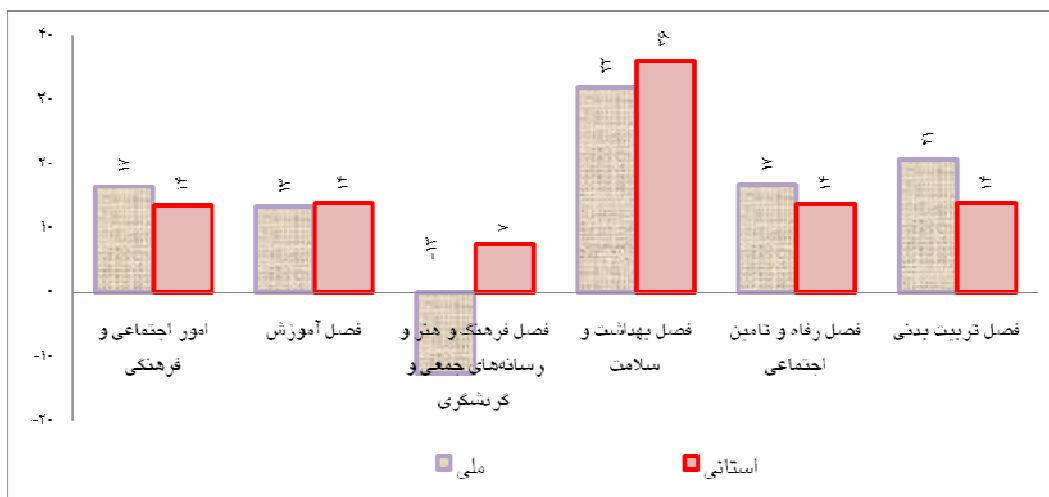
۵. رشد اعتبارات استانی و ملی در امور اجتماعی و فرهنگی به ترتیب ۱۷ و ۱۴ درصد است. هرچند که رشد پایین‌تری نسبت به سال قبل دارد.
۶. رشد اعتبارات استانی و ملی در فصل بهداشت و سلامت بیشتر از دیگر فصول در امور

اجتماعی و فرهنگی است.

۷. اگرچه سال گذشته فصل فرهنگ و هنر و رسانه‌های جمعی و گردشگری پس از فصل رفاه و تأمین اجتماعی رشد داشته، اما در سال ۱۳۹۰ کمترین رشد را شاهد هستیم.

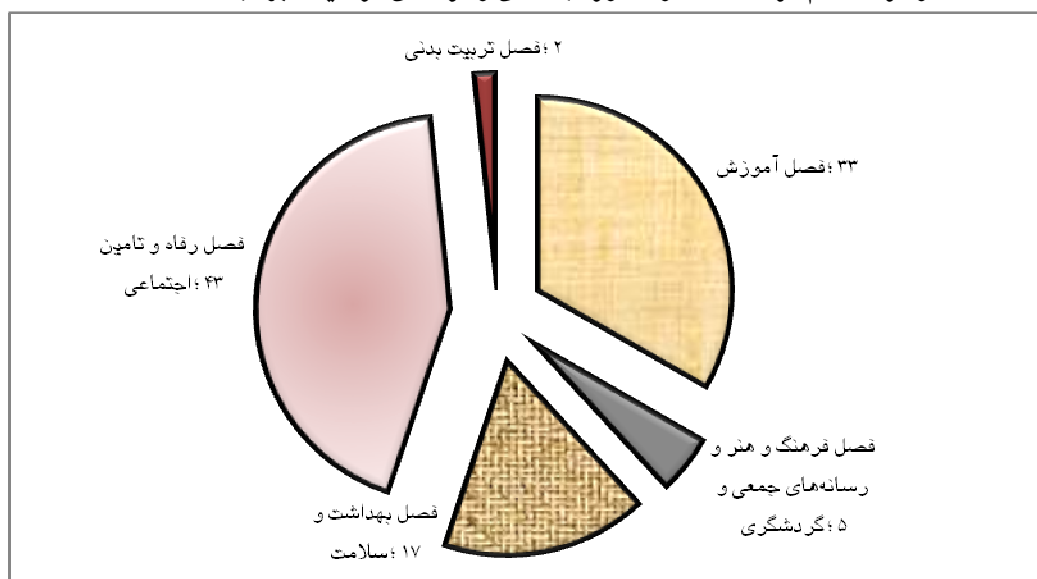
نمودار ۲. درصد تغییر در اعتبارات ملی و استانی امور اجتماعی و فرهنگی و فصل‌های ذیل آن در لایحه بودجه سال ۱۳۹۰ نسبت به قانون بودجه سال ۱۳۸۹

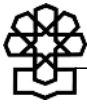

۱-۲. سهم فصول از کل اعتبارات امور اجتماعی و فرهنگی

نمودار ذیل نشان‌دهنده سهم هریک از فصول امور اجتماعی و فرهنگی در لایحه بودجه سال ۱۳۹۰ است.

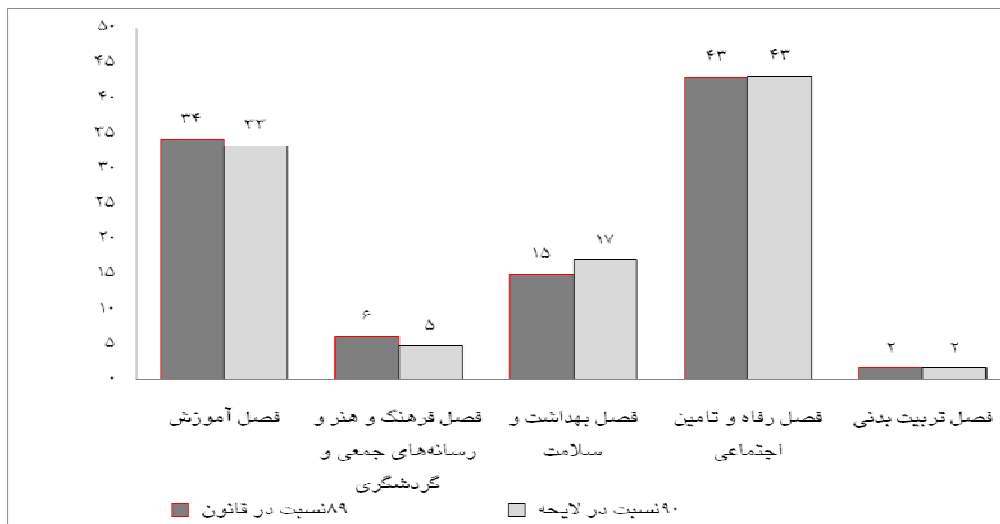
نمودار ۳. سهم درصدی فصول امور اجتماعی و فرهنگی در لایحه بودجه سال ۱۳۹۰

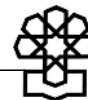
چنان‌که مشاهده می‌شود هرچند رشد فصل بهداشت و درمان در شاخص‌های اعتباری بیش از سایر فصول بوده است، اما تنها ۱۷ درصد از کل اعتبارات امور اجتماعی و فرهنگی را نشان می‌دهد. همچنین سهم فصل تربیت‌بدنی پایین‌ترین سهم از سایر فصول است. در نمودار ذیل نیز مقایسه میان سهم هریک از فصول در مقایسه با سال گذشته به خوبی نشان داده می‌شود، نکته قابل توجه آنکه چندان تغییری در سهم هریک از آنها ایجاد نشده و با توجه به مطالب پیشین در مورد تغییر میزان اعتبارات، قابل رؤیت است که سهم فصل فرهنگ و هنر نسبت به سال گذشته کمتر شده است.

نمودار ۴. نسبت درصدی اعتبارات هریک از فصول امور اجتماعی و فرهنگی به کل اعتبارات امور در لایحه بودجه سال ۱۳۹۰ و مقایسه با قانون بودجه سال ۱۳۸۹

۲. اعتبارات فصل فرهنگ و هنر، رسانه‌های جمعی و گردشگری

فصل فرهنگ و هنر دارای ۷۸ برنامه است که در بخش‌ها و حوزه‌های مختلفی به صورت صوری می‌توان آنها را جای داد. حوزه‌هایی چون فرهنگ عمومی، دینی - تبلیغی، رسانه‌های جمعی، هنری، میراث فرهنگی و گردشگری، زنان و جوانان، از آن جمله هستند. در لایحه امسال هیچ تغییری در عنوان برنامه‌ها ایجاد نشده است و مانند سال گذشته است. هرچند انتظار می‌رفت که با توجه به تصویب برنامه پنجم توسعه، تغییراتی در عناوین برنامه‌ها ایجاد گردد که محقق نشده است و همه برنامه‌ها مبتنی بر بودجه‌هایی هستند که بر مبنای برنامه چهارم توسعه تهیه شده‌اند.

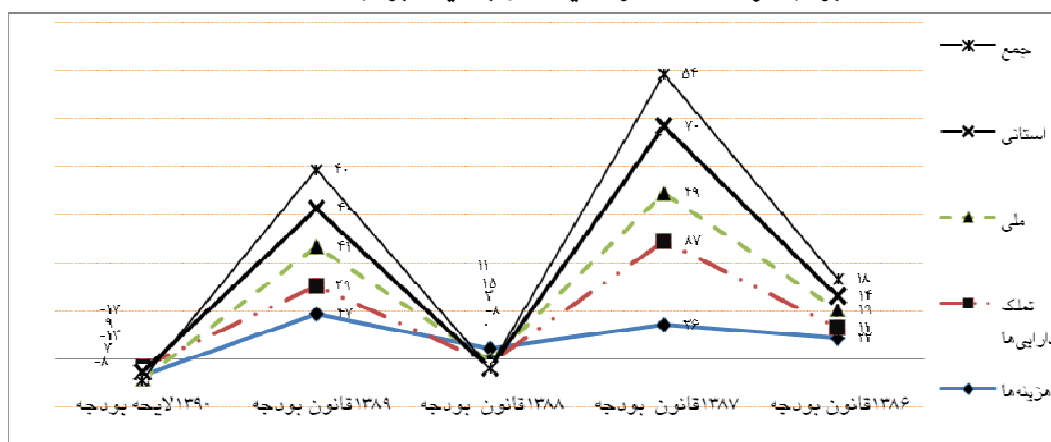
۲-۱. اعتبارات فصل

در لایحه بودجه سال ۱۳۹۰ شاهد تغییر نه چندان مطلوبی در فصل فرهنگ و هنر و رسانه‌های جمعی و گردشگری می‌باشیم که می‌توان اذعان داشت که طی پنج سال اخیر منحصر به فرد است. هرچند سال گذشته رشد مناسبی را در این فصل شاهد بودیم، اما در لایحه سال ۱۳۹۰ کاملاً برعکس می‌باشد. چنان‌که در سرجمع اعتبارات این فصل میزان رشد ۸- درصد است. این رشد منفی در اعتبارات هزینه‌ای ۱۷- درصد و در اعتبارات ملی ۱۳- درصد خودنمایی می‌کند و در مقابل تملک دارایی‌های سرمایه‌ای با ۹ درصد و اعتبارات استانی با ۷/۵ درصد رشد مثبت داشته‌اند. این درحالی است که در سال گذشته میزان رشد فصل فرهنگ و هنر نزدیک به ۴۱ درصد بود و اعتبارات هزینه‌ای که پایین‌ترین رشد را در لایحه بودجه سال ۱۳۹۰ دارد در سال گذشته ۴۷ درصد رشد مثبت داشته است.

طی پنج سال اخیر این لایحه کمترین توجه را به حوزه فرهنگ به لحاظ اعتباری در فصل مربوط به آن، داشته است. هرچند روند تغییرات در اعتبارات فصل نوسان قابل توجهی دارد که طی نمودار ذیل می‌توان به خوبی روند آن را مشاهده کرد. امسال که در پایین‌ترین حد خود قرار دارد در سال گذشته اوج یافته بود و در سال ۱۳۸۸ نیز دوباره در سطح پایینی قرار داشت. به هر حال طی پنج سال اخیر تنها در بودجه سال ۱۳۸۷ اعتبارات خوبی به این فصل اختصاص یافته بود. اگرچه ادعا شود که این اعتبارات به بخش ردیف‌های متفرقه انتقال یافت و برآن اساس نیز افزایش یافته است. این رویه نامطلوب برای بودجه‌نویسی به حساب می‌آید، زیرا بر مبنای فصل می‌توان روندهای سیاستی را بهتر دید تا ردیف‌های متفرقه که نظارت‌پذیری آنها پایین است.

نمودار ۵. روند تغییرات در اعتبارات فصل فرهنگ و هنر و رسانه‌های جمعی و گردشگری در قوانین

بودجه از سال ۱۳۸۶ و مقایسه آن با لایحه بودجه سال ۱۳۹۰

۲-۲. سهم از کل اعتبارات امور

در قانون بودجه سال ۱۳۸۹ سهم فصل فرهنگ و هنر از اعتبارات امور ۶ درصد بود ولی این در لایحه بودجه سال ۱۳۹۰ به ۵ درصد کاهش یافته است. حتی اگر این فصل را با فصل تربیت بدنی که آن هم سهم اندکی از امور (۱۶ درصد) را به خود اختصاص داده، به عنوان بخش‌های فرهنگ، جمع شوند، باز هم در مجموع پایین‌ترین سهم را دارا خواهند بود.

قابل ذکر است که سهم فصل از سرجمع اعتبارات هزینه‌ای و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای امور چهارگانه ۳ درصد و از سرجمع کل اعتبارات هزینه‌ای و تملک دارایی‌های سرمایه‌ای لایحه بودجه ۲ درصد است.

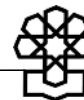
۳. اعتبارات برنامه‌های فصل فرهنگ و هنر و...

در بودجه سال ۱۳۹۰ تغییرات در اعتبارات این برنامه‌ها از چند بعد قابل توجه است. برخی از برنامه‌ها هیچ اعتباری برای آنها در نظر گرفته نشده است که ۹ برنامه را شامل می‌شود و در این بین ۲ برنامه در سال گذشته نیز هیچ اعتباری نداشتند ولی ۷ برنامه دیگر در بودجه سال ۱۳۹۰ با حذف اعتبار مواجه شده‌اند، که در جدول ذیل قابل ملاحظه است. حال این نکته حائز اهمیت است که چرا برنامه‌ای که هیچ اعتباری دریافت نمی‌کند، در ردیف‌های بودجه‌ای قرار می‌گیرد.

جدول ۲. برنامه‌هایی که در لایحه بودجه سال ۱۳۹۰ هیچ اعتباری دریافت نکرده‌اند

شماره طبقه‌بندی	عنوان برنامه
۳۰۲۸۵	برنامه ارتقای سلامت جوانان
۳۰۲۸۸	برنامه اجرای طرح اردوهای هجرت ۳
۳۰۲۲۵	برنامه پخش سیما
۳۰۲۲۶	برنامه پخش صدا
۳۰۲۲۸	برنامه تأمین برنامه‌های خارجی و داخلی
۳۰۲۳۲	برنامه تأمین وسایل کمک‌آموزشی و سرگرم‌کننده
۳۰۲۴۲	برنامه تولید سیما
۳۰۲۴۳	برنامه تولید صدا
۳۰۲۹۰	برنامه بهره‌برداری از تأسیسات و تجهیزات فنی تولید و پخش

با این توصیف در ذیل به صورت مفصل‌تری به بیان میزان تغییر در اعتبارات دیگر برنامه‌های فصل پرداخته خواهد شد.

۳-۱. میزان تغییر در اعتبارات

تغییر در اعتبارات برنامه‌های فصل در پنج بعد مورد توجه خواهد بود: اعتبارات هزینه‌ای، تملک دارایی‌های سرمایه‌ای، ملی، استانی و مجموع اعتبارات.

۳-۱-۱. اعتبارات هزینه‌ای

تغییر در اعتبارات هزینه‌ای در لایحه بودجه سال ۱۳۹۰ نشان از فاصله زیاد در میان برنامه‌هاست. بجز هفت برنامه‌ای که پیشتر ذکر آنها رفت و در قسمت مجموع اعتبارات نشان داده خواهد شد، تغییر در اعتبارات هزینه‌ای برنامه‌های فصل فرهنگ و هنر و رسانه‌های جمعی و گردشگری بین ۹۲- درصد تا ۵۹۹ درصد متغیر است. چنان که «برنامه تولید و انتشار خبر» و «برنامه تأمین خدمات فرهنگی و دینی اوقات فراغت» بالاترین تغییر منفی را در میان برنامه‌ها دارا می‌باشند. در مقابل برنامه‌هایی چون «برنامه پژوهش‌های کاربردی» با ۵۹۹ درصد و «برنامه اکتشاف باستان‌شناختی و تاریخی» با ۱۴۴ درصد بالاترین رشد مثبت را در اعتبارات هزینه‌ای داشته‌اند.

۳-۱-۲. اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای

به نسبت تغییرات گسترده‌ای که در اعتبارات هزینه‌ای ایجاد شده بود، در اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای فصل فرهنگ و هنر و رسانه‌های جمعی و گردشگری شاهد نوسان کمتری هستیم. چنان‌که تغییرات میان ۶۹- درصد تا ۶۳ درصد قرار دارد.

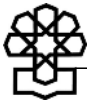
«برنامه اکتشاف باستان‌شناختی و تاریخی» که در بخش اعتبارات هزینه‌ای دومین مرتبه از رشد مثبت را به خود اختصاص داده بود، دارای پایین‌ترین رشد در میان اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای دیگر برنامه‌هاست. پس از آن «برنامه مقاوم‌سازی ساختمان‌ها» قرار دارد که دارای رشدی معادل ۴۵- درصد است.

در مقابل بیشترین رشد در اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای مربوط به «برنامه گسترش خدمات موزه‌ای» با رشدی معادل ۶۳ درصد است. پس از آن نیز «برنامه ساختمان‌ها و تجهیزات» با رشد ۳۳ درصد، قرار دارد.

حد وسط تغییرات در اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای برنامه‌های فصل فرهنگ و هنر در رشد مثبت قرار دارد و در مرتبه ۷۲ قرار گرفته است که نشان می‌دهد، میانگین رشد خوبی در اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای برنامه‌های فصل وجود دارد.

۳-۱-۳. اعتبارات ملی

در بخش اعتبارات ملی و استانی برنامه‌های فصل و هنر تفاوت‌هایی وجود دارد، چنان‌که در

اعتبارات ملی نوسان تغییر بسیار بالاست. میان بالاترین و پایین‌ترین رشد در اعتبارات ملی برنامه‌های فصل فرهنگ و هنر و رسانه‌های جمعی و گردشگری اختلاف بیش از ۷۰۰ درصدی وجود دارد. به‌گونه‌ای که کمترین رشد آن که مربوط به «برنامه تولید و انتشار خبر» است ۹۲- درصد بوده و بیشترین آن که مربوط به «برنامه اکتشاف باستان‌شناختی و تاریخی» است، معادل ۶۳۸ درصد است.

این نوسان در میان دیگر برنامه‌ها نیز وجود دارد، چنان‌که میان مرتبه دوم (با ۸۹- درصد) و مرتبه ۷۷ (با ۵۹۹ درصد)، اختلاف ۶۰۰ درصدی وجود دارد. این بدان معناست که اعتبارات ملی از کاهش چشمگیری برخوردار است.

تغییر چشمگیر در اعتبارات ملی برنامه‌های فصل فرهنگ و هنر و رسانه‌های جمعی و گردشگری در میانگین تغییرات یعنی جمع کل اعتبارات ملی، خود را نشان می‌دهد به‌گونه‌ای که میزان رشد آن ۱۳- درصد است.

۳-۱-۴. اعتبارات استانی

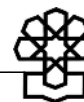
تغییرات در اعتبارات استانی برنامه‌های فصل فرهنگ و هنر نیز از ویژگی خاصی برخوردار است. این امر میان تغییر در کمترین و بیشترین رشد هرچند درصد بالایی را نشان می‌دهد، اما نزول بسیار زیادی را در رتبه‌های بعدی آنها می‌توانیم ببینیم.

چنان‌که جدول ذیل نشان می‌دهد «برنامه تأمین مراکز تولید و پخش رسانه‌های دیداری و شنیداری» دارای رشدی ۶۵ درصدی است و در مقابل «برنامه احداث» تأمین، نگهداری و اداره اماکن و فضاهای فرهنگی» دارای رشدی ۸۵- درصدی است که تفاوت میان آنها ۵۰ درصد است، اما پس از آنها رشد اعتبار در «برنامه اکتشاف باستان‌شناختی و تاریخی» که ۱۱- درصد است با رشد اعتبار «برنامه ترویج و تشویق قرآن‌آموزی» که ۶۸ درصد است، تنها ۷۹ درصد اختلاف دارند.

در مجموع باید گفت که رشد اعتبارات در سطح اعتبارات استانی مثبت بوده چنان‌که سرجمع اعتبارات استانی فصل ۷ درصد رشد داشته است.

۳-۱-۵. مجموع اعتبارات

تغییر در مجموع اعتبارات برنامه فصل فرهنگ و هنر و رسانه‌های جمعی و گردشگری نشان می‌دهد که «برنامه پژوهش‌های کاربردی» بیشترین رشد را نسبت به سایر برنامه‌ها داشته است که رشد آن معادل ۵۹۹ درصد می‌باشد. پس از آن «برنامه ساماندهی و توسعه رسانه‌ها و فعالیت‌های فرهنگی دیجیتال» با رشد ۱۱۱ درصد قرار دارد. همچنین از رشد خوب «برنامه حمایت از امور رفاهی و اجتماعی نویسندگان، هنرمندان و روزنامه‌نگاران» باید یاد کرد که در لایحه بودجه سال

۱۳۹۰ معادل ۱۰۴ درصد رشد مثبت داشته است. در مقابل رشد های یاد شده، کاهش ۱۰۰ درصدی چند برنامه قابل توجه است. برنامه هایی که پیشتر از آنها یاد شد مانند «برنامه پخش سیما»، «برنامه پخش صدا»، «برنامه تأمین برنامه های خارجی و داخلی» و... که همه اعتبارات آنها در فصل حذف شده است.

جدول ۳. درصد تغییرات میزان مجموع اعتبارات برنامه های فصل فرهنگ و هنر و رسانه های جمعی و گردشگری در لایحه بودجه سال ۱۳۹۰ نسبت به قانون بودجه سال ۱۳۸۹ (پنج مورد کمترین و پنج مورد بیشترین)

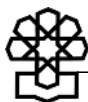
شماره طبقه بندی	عنوان برنامه	درصد تغییرات
۳۰۲۲۵	برنامه پخش سیما	-۱۰۰/۰۰
۳۰۲۲۶	برنامه پخش صدا	-۱۰۰/۰۰
۳۰۲۲۸	برنامه تأمین برنامه های خارجی و داخلی	-۱۰۰/۰۰
۳۰۲۳۲	برنامه تأمین وسایل کمک آموزشی و سرگرم کننده	-۱۰۰/۰۰
۳۰۲۴۲	برنامه تولید سیما	-۱۰۰/۰۰
جمع کل	فصل فرهنگ و هنر و رسانه های جمعی و گردشگری	-۸/۳۱
۳۰۲۳۶	برنامه ترویج و تشویق قرآن آموزی	۸۵/۶۱
۳۰۲۶۴	برنامه گسترش زبان فارسی در خارج از کشور	۸۶/۰۶
۳۰۲۴۹	برنامه حمایت از امور رفاهی و اجتماعی نویسندگان، هنرمندان و روزنامه نگاران	۱۰۴/۳۵
۳۰۲۸۳	برنامه ساماندهی و توسعه رسانه ها و فعالیت های فرهنگی دیجیتال	۱۱۰/۹۴
۳۰۲۰۹	برنامه پژوهش های کاربردی	۵۹۹/۳۰

در مجموع کل اعتبارات فصل نیز شاهد آن هستیم که رشد منفی بر آن حاکم است. چنان که رتبه میانگین تغییرات با ۸- درصد نشان از کاهش سرجمع اعتبارات فصل دارد. با توجه به این تغییرات می توان چنین گمان برد که رویکرد عمومی در افزایش اعتبارات بخش فرهنگ چندان مشاهده نمی شود.

۴. نسبت اعتبارات برنامه ها با مجموع اعتبارات فصل فرهنگ و هنر و رسانه های جمعی و گردشگری

پیش از آنکه نسبت اعتبارات برنامه های فصل فرهنگ و هنر و رسانه های جمعی و گردشگری را در کل اعتبارات این فصل بسنجیم، تا روشن شود اعتبارات به چه سویی حرکت می کنند، لازم است تا برخی از مهمترین نکات^۱ مربوط به این فصل را در قانون برنامه پنج ساله پنجم توسعه جمهوری

۱. تعدادی از این نکات مربوط به برنامه بدین شرح است:

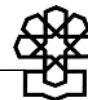

اسلامی ایران، مورد بازخوانی قرار دهیم.

مواردی که در پاورقی ذکر گردید، خلاصه‌ای از پتانسیل‌های موجود برای برنامه‌های بودجه‌ای در برنامه پنجم توسعه است. حال که دولت بر تدوین بودجه بر مبنای برنامه پنجم توسعه داشته است، لازم است که بودجه سال ۱۳۹۰ بر آن مبنا استوار باشد. حال به بررسی سهم اعتبارات هریک از برنامه‌های فصل فرهنگ و هنر با کل اعتبارات خواهیم پرداخت تا به این رابطه بیشتر پی ببریم.

در جدولی که در ادامه خواهد آمد نشان داده خواهد شد که چگونه اعتبارات فصل فرهنگ و هنر و رسانه‌های جمعی و گردشگری میان برنامه‌های مرتبط تقسیم شده است. در ذیل پنج برنامه اول فصل که سهم بیشتری دارند، مورد توجه قرار می‌گیرد.

۱. تهیه الگوی توسعه اسلامی - ایرانی: این امر به همه قوا اختصاص دارد و قاعدتاً اعتبار میان فصولی غیر از فرهنگ و هنر هم قرار می‌گیرد.
۲. تهیه نظامنامه پیوست فرهنگی: این حکم می‌تواند اعتباراتی را برای شورای عالی انقلاب فرهنگی به‌همراه داشته باشد، اما در فصل فرهنگ و هنر و رسانه‌های جمعی و گردشگری اثری از آن یافت نشد.
۳. ماده (۳) شامل چند بند است:
 - حمایت از بخش‌های غیردولتی،
 - فعالیت‌های دینی، مذهبی، فرهنگی، هنری، آموزشی، علمی مربوط به تعمیق ارزش‌های اسلامی، باورهای دینی و اعتلای معرفت دینی،
 - فعالیت‌های دینی، مذهبی، فرهنگی، هنری، آموزشی، علمی مربوط به تقویت هنجارهای فرهنگی و اجتماعی و روحیه کار جمعی و ابتکار،
 - فعالیت‌های دینی، مذهبی، فرهنگی، هنری، آموزشی، علمی مربوط به ترویج فرهنگ مقاومت و ایثار،
 - فعالیت‌های دینی، مذهبی، فرهنگی، هنری، آموزشی، علمی مربوط به تبلیغ ارزش‌های اسلامی و انقلاب اسلامی،
 - فعالیت‌های دینی، مذهبی، فرهنگی، هنری، آموزشی، علمی مربوط به گسترش خط و زبان فارسی،
 - فعالیت‌های رسانه‌ای، فرهنگی و هنری دیجیتال و نرم‌افزارهای چندرسانه‌ای،
 - توسعه و راه‌اندازی مؤسسات، هیئت‌ها و تشکلهای فرهنگی، هنری، رسانه‌ای، دینی و قرآنی.
۴. تهیه اسناد راهبردی توسعه حوزه‌های آموزشی عمومی، تبلیغ و ترویج، پژوهش و آموزش عالی قرآنی.
۵. تهیه سند ملی توسعه روابط فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در سطح بین‌الملل (وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی).
۶. احداث مساجد (وزارت مسکن و شهرسازی، بنیاد مسکن انقلاب اسلامی، شهرداری‌ها، سازمان جنگل‌ها و مراتع و...).
۷. توسعه کانون فرهنگی و هنری مساجد.
۸. حمایت از پژوهش‌ها و مطالعات در حوزه اندیشه دینی و سیاسی و سیره عملی حضرت امام خمینی (ره) و مقام معظم رهبری.
۹. حمایت از تأسیس رشته‌های تخصصی مرتبط با امام خمینی (ره)، مقام معظم رهبری، انقلاب اسلامی و... .
۱۰. تأمین ۵۰ درصد از هزینه تکمیل مراکز فرهنگی، هنری، دینی و قرآنی.
۱۱. تأسیس و اداره شهرک‌های سینمایی، تلویزیونی و رسانه‌ای.
۱۲. تهیه و تدوین نظام جامع رسانه‌ها.
۱۳. تقویت رسانه‌های ماهواره‌ای و اینترنتی همسو.
۱۴. وضع و اجرای سیاست‌ها و مقررات ساماندهی، نظارت و پالایش محتوای رسانه‌های کشور (شورای عالی انقلاب فرهنگی).
۱۵. حمایت از راه‌اندازی موزه‌های تخصصی (به‌ویژه دفاع مقدس و شهدا).
۱۶. حمایت از ایجاد مراکز حفظ آثار و فرهنگ سنتی عشایر و روستایی.
۱۷. حمایت از بیمه آثار فرهنگی، هنری و تاریخی.
۱۸. حمایت از آثار فرهنگی تاریخی و میراث معنوی حوزه فرهنگی ایران در خارج از کشور.
۱۹. شناسایی نیازها و مشکلات زائرین.
۲۰. ساماندهی امور زائرین و تأمین زیرساخت‌های لازم.
۲۱. توسعه امکانات، فعالیت‌های فرهنگی و خدمات زیارتی در قطب‌های زیارتی و گردشگری مذهبی.

اولین برنامه‌های جدول نشان می‌دهد که «برنامه حمایت و هدایت فعالیت‌های فرهنگی – دینی» (کد ۳۰۲۶۰) دارای بالاترین سهم است. چنان‌که ۱۹ درصد از اعتبارات این فصل را به خود اختصاص داده است. اختصاص این سهم برای این برنامه اگر در برنامه پنجم جستجو شود، دیده می‌شود که با ماده (۳) برنامه تا حدودی همخوانی دارد. اگر این اعتبارات که قسمت اعتبارات هزینه‌ای است و بخش اعظم آن نیز ملی است، در جهت حمایت از بخش‌های غیردولتی، هزینه شود، انطباق کامل با برنامه پنجم خواهد داشت.

دومین برنامه، «برنامه احداث، تأمین، نگهداری و اداره اماکن و فضاهای فرهنگی» (کد ۳۰۲۱۴)، از جمله برنامه‌های کلی است که اعتبارات آن تماماً مربوط به اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای است. این برنامه نیز با اینکه در قوانین بودجه‌ای سابق که بر مبنای برنامه‌های توسعه گذشته نوشته می‌شوند، وجود داشت، با احکام برنامه پنجم توسعه نیز هم‌راستا است. احکامی چون مواد (۶)، (۹)، (۱۱) و (۱۲) مورد انطباق با این برنامه هستند.

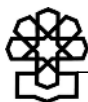
سومین برنامه، «برنامه خدمات فرهنگی و هنری» (کد ۳۰۲۰۲)، یک برنامه بسیار کلی است که خود می‌تواند همه طرح‌های عمرانی احکام برنامه در فصل فرهنگ برنامه پنجم توسعه را شامل شود. زیرا که اعتبارات آن تملک دارایی‌های سرمایه‌ای است. نکته قابل توجه آن است که تنها ۰/۰۹ درصد آن ملی است و مابقی یعنی ۹۹/۹۱ درصد استانی است.

چهارمین برنامه، «برنامه تأمین، حفاظت و مرمت میراث غیرمنقول با ارزش فرهنگی و تاریخی» (کد ۳۰۲۳۳)، که مربوط به حوزه میراث فرهنگی است، انطباق نسبی با ماده (۱۱) قانون برنامه پنجم توسعه دارد.

پنجمین برنامه، «برنامه توسعه زیرساخت‌های مورد نیاز گردشگری» (کد ۳۰۲۳۸)، که یک ردیف اعتبار تملک دارایی سرمایه‌ای است، انطباق با مواد (۱۱) و (۱۲) دارد که این مواد نیز مربوط به حوزه گردشگری هستند و برنامه مذکور نیز در همین راستاست و در جهت تأمین زیرساخت‌های لازم برای گردشگری و گردشگری مذهبی است.

پنج برنامه فوق‌الذکر که بیشترین سهم را از اعتبارات فصل فرهنگ و هنر و رسانه‌های جمعی و گردشگری به خود اختصاص داده‌اند و مجموعاً بیش از ۵۱ درصد از کل اعتبارات فصل را شامل می‌شوند، در راستای برنامه پنجم توسعه قرار دارند.

مابقی برنامه‌های فصل یعنی ۷۲ برنامه، کمتر از نیمی از اعتبارات فصل را به خود اختصاص می‌دهند که این رویه باید در سال‌های آتی برنامه پنجم توسعه مورد توجه بیشتر قرار گیرد. با این حال برخی از انطباق‌های میان لایحه بودجه با قانون برنامه توسعه را اینچنین می‌توان ذکر کرد که با توجه به آنکه بسیاری از برنامه‌های فصل دارای خصلت کلی بودن هستند، انطباق آن با

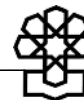
برنامه پنجم توسعه قابل رؤیت است، اما این نمی تواند گویای همه ابعاد آن باشد. به عبارتی باید منتظر ماند، تا اسناد بخشی مربوط به برنامه تهیه گردد و بودجه نویسی عملیاتی تر شود آن وقت امکان ارزیابی میسر شود.

جدول ۴. برنامه‌هایی که در فصل فرهنگ و هنر و رسانه‌های جمعی و گردشگری نسبت مجموع اعتبارات آنها به کل اعتبارات در این فصل در لایحه بودجه سال ۱۳۹۰ می‌باشد

شماره طبقه‌بندی	عنوان برنامه	درصد
۳۰۲۶۰	برنامه حمایت و هدایت فعالیت‌های فرهنگی - دینی	۱۹/۴۵
۳۰۲۱۴	برنامه احداث، تأمین، نگهداری و اداره اماکن و فضاهای فرهنگی	۹/۳۲
۳۰۲۰۲	برنامه خدمات فرهنگی و هنری	۸/۷۴
۳۰۲۳۳	برنامه تأمین، حفاظت و مرمت میراث غیرمنقول با ارزش فرهنگی و تاریخی	۷/۳۲
۳۰۲۳۸	برنامه توسعه زیرساخت‌های مورد نیاز گردشگری	۶/۲۷
۳۰۲۳۰	برنامه تأمین مراکز تولید و پخش رسانه‌های دیداری و شنیداری	۳/۹۳
۳۰۲۵۴	برنامه حمایت از مدارس و طلاب علوم حوزوی	۳/۲۰
۳۰۲۵۷	برنامه حمایت و گسترش سینمای ملی	۳/۱۷
۳۰۲۳۹	برنامه توسعه نشر و ترویج کتابخوانی	۳/۰۴
۳۰۲۶۳	برنامه گسترش خدمات موزه‌ای	۲/۹۸
۳۰۲۵۵	برنامه حمایت و ارتقای مطبوعات	۲/۵۶
۳۰۲۶۶	برنامه گسترش و بهسازی کتابخانه‌های عمومی	۲/۳۹
۳۰۲۴۰	برنامه توسعه همکاری‌ها و مبادلات فرهنگی بین‌المللی	۲/۳۹
۳۰۲۶۲	برنامه شناسایی، جذب، آموزش و اعزام روحانیون و مبلغان دینی	۱/۹۳
۳۰۲۰۴	برنامه رسانه‌های دیداری و شنیداری	۱/۹۱
۳۰۲۴۷	برنامه حمایت از آموزش‌های دینی، فرهنگی و هنری	۱/۵۷
۳۰۲۶۵	برنامه گسترش فعالیت‌های فرهنگی مساجد	۱/۵۴
۳۰۲۵۹	برنامه حمایت و گسترش هنرهای نمایشی	۱/۱۰
۳۰۲۷۴	برنامه ساختمان‌ها و تجهیزات	۱/۱۰
۳۰۲۷۹	برنامه نظارت و اداره موقوفات کشور	۱/۰۲

۵. حوزه‌های مختلف فصل فرهنگ و هنر و رسانه‌های جمعی و گردشگری

به لحاظ شکلی برنامه‌های فصل فرهنگ و هنر را می‌توان در چند حوزه طبقه‌بندی کرد. هرچند که این طبقه‌بندی قدر مطلق نیست، اما این فایده را دارد که روند اختصاص اعتبار به حوزه‌های مختلف فرهنگ را نشان می‌دهد. با این مقدمه ۶ حوزه از برنامه‌های فصل فرهنگ و هنر می‌توان ترسیم نمود؛ حوزه برنامه‌های دینی و تبلیغی، حوزه برنامه‌های هنری، حوزه برنامه‌های رسانه‌های جمعی، حوزه برنامه‌های میراث فرهنگی و گردشگری، حوزه برنامه‌های زنان و جوانان، حوزه برنامه‌های

عمومی و برخی دیگر از برنامه‌ها که در یک طبقه‌بندی خاص قرار نمی‌گیرند و با عنوان سایر برنامه از آنها یاد می‌شود.^۱

در اینجا ابتدا به تغییراتی که در اعتبارات این حوزه‌ها افتاده اشاره خواهد شد و سپس به نسبت هریک از حوزه‌ها در اعتبارات فصل فرهنگ و هنر و رسانه‌های جمعی و گردشگری پرداخته می‌شود.

۵-۱. تغییر در اعتبارات

۵-۱-۱. حوزه دینی - تبلیغی

تغییر در اعتبارات حوزه دینی - تبلیغی در لایحه بودجه ۱۳۹۰ نسبت به قانون بودجه سال قبل مثبت بوده است. چنان‌که در اعتبارات هزینه‌ای ۸/۴۳ درصد رشد مشاهده می‌شود. هیچ‌یک از برنامه‌های این حوزه از اعتبارات تملک دارایی‌های سرمایه‌ای، اعتباری دریافت نمی‌کند و در سال قبل نیز به همین منوال بود.

رشد اعتبارات استانی این حوزه نسبت به اعتبارات ملی بیشتر بوده است و در سرجمع اعتبارات نیز رشد مثبتی را در این حوزه می‌بینیم.

جدول ۵. اعتبارات حوزه دینی - تبلیغی در فصل فرهنگ و هنر و ...

لایحه بودجه ۱۳۹۰ و میزان درصدی تغییرات لایحه نسبت به قانون بودجه سال ۱۳۸۹

عنوان حوزه	لایحه سال ۱۳۹۰ (ارقام به میلیون ریال)				درصد تغییرات				
	هزینه‌ای	تملك دارایی سرمایه‌ای	ملی	استانی	جمع کل	هزینه‌ای	تملك دارایی سرمایه‌ای	ملی	استانی
دینی و تبلیغی	۸,۶۱۴,۷۶۵	۰	۷,۰۴۸,۶۰۴	۱,۵۶۶,۱۶۱	۸,۶۱۴,۷۶۵	۸/۴۳	۰	۷/۲۸	۱۳/۸۹

۵-۱-۲. حوزه - هنر

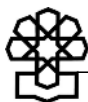
اعتبارات حوزه هنری به نسبت سال گذشته دارای رشد ۱۵ درصدی است که بیشترین رشد آن مربوط به اعتبارات هزینه‌ای و در سطح اعتبارات ملی است.

جدول ۶. اعتبارات حوزه هنری در فصل فرهنگ و هنر و رسانه‌های جمعی و گردشگری

لایحه بودجه ۱۳۹۰ و میزان درصدی تغییرات لایحه نسبت به قانون بودجه سال ۱۳۸۹

عنوان حوزه	لایحه سال ۱۳۹۰ (ارقام به میلیون ریال)				درصد تغییرات				
	هزینه‌ای	تملك دارایی سرمایه‌ای	ملی	استانی	جمع کل	هزینه‌ای	تملك دارایی سرمایه‌ای	ملی	استانی

۱. برای آنکه از اضافه شدن بر حجم گزارش جلوگیری شود طبقه‌بندی‌های برنامه‌های مربوط به هریک از حوزه‌ها در پیوست آمده است.

هنری	۱,۵۵۷,۷۷۱	۲,۳۸۸,۱۶۳	۱,۵۵۹,۸۷۶	۲,۳۸۶,۰۵۸	۳,۹۴۵,۹۳۴	۳۶/۶۸	۴/۵۱	۳۶/۶۴	۴/۵۱	۱۵/۲۲
------	-----------	-----------	-----------	-----------	-----------	-------	------	-------	------	-------

۳-۱-۵. حوزه زنان و جوانان

اعتبارات حوزه زنان و جوانان که مجموعاً اعتبارات هزینه ای و در سطح ملی است دارای رشدی ۱/۲۶ درصدی است.

جدول ۷. اعتبارات حوزه زنان و جوانان در فصل فرهنگ و هنر و رسانه‌های جمعی و گردشگری

لایحه بودجه سال ۱۳۹۰ و میزان درصدی تغییرات لایحه نسبت به قانون بودجه سال ۱۳۸۹

عنوان حوزه	لایحه ۱۳۹۰ (ارقام به میلیون ریال)					درصد تغییرات				
	هزینه‌ای	تملك دارایی سرمایه‌ای	ملی	استانی	جمع کل	هزینه‌ای	تملك دارایی سرمایه‌ای	ملی	استانی	جمع کل
زنان و جوانان	۴۶۵,۴۹۴	۰	۴۶۵,۴۹۴	۰	۴۶۵,۴۹۴	۱/۲۶	۰	۱/۲۶	۰/۰۰	۱/۲۶

۴-۱-۵. حوزه میراث فرهنگی و گردشگری

اعتبارات این حوزه در سال ۱۳۹۰، رشد ۱۱ درصدی را نشان می‌دهد که بیشترین رشد در اعتبارات تملك دارایی‌های سرمایه‌ای است. همچنین اعتبارات استانی نیز ۱۲ درصد رشد مثبت را نشان می‌دهد.

جدول ۸. اعتبارات حوزه میراث فرهنگی و گردشگری در فصل فرهنگ و هنر و رسانه‌های جمعی و گردشگری

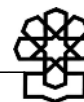
لایحه بودجه سال ۱۳۹۰ و میزان درصدی تغییرات لایحه نسبت به قانون بودجه سال ۱۳۸۹

عنوان حوزه	لایحه ۱۳۹۰ (ارقام به میلیون ریال)					درصد تغییرات				
	هزینه‌ای	تملك دارایی سرمایه‌ای	ملی	استانی	جمع کل	هزینه‌ای	تملك دارایی سرمایه‌ای	ملی	استانی	جمع کل
میراث فرهنگی و گردشگری	۱,۲۴۴,۰۶۷	۴,۰۴۱,۶۴۷	۳,۱۰۴,۶۴۷	۲,۱۸۱,۰۶۷	۵,۲۸۵,۷۱۴	۱۰/۶۲	۱۱/۲۴	۱۰/۴۳	۱۲/۰۷	۱۱/۱۰

۵-۱-۵. حوزه رسانه‌های جمعی

در لایحه سال ۱۳۹۰، برنامه‌های حوزه رسانه‌های جمعی کاهش اعتبار بسیاری یافته‌اند. چنان‌که در مجموع اعتبارات این حوزه شاهد رشد منفی ۶۶ درصدی هستیم، که قابل توجه است. یکی از دلایل این کاهش شدید، انتقال ظاهری اعتبارات دستگاه صدا و سیما به ردیف اعتبارات متفرقه است و این امر سبب شده که حذف اعتبارات مربوط به برنامه‌های این دستگاه، اثر خود را بر سر جمع اعتبارات حوزه رسانه‌های جمعی بگذارد.

با این حال، شاهد رشد اعتبارات سطح استانی ۲۲ درصد در این حوزه هستیم.

جدول ۹. اعتبارات حوزه رسانه‌های جمعی در فصل فرهنگ و هنر و رسانه‌های جمعی و گردشگری
لایحه بودجه سال ۱۳۹۰ و میزان درصدی تغییرات لایحه نسبت به قانون بودجه سال ۱۳۸۹

عنوان حوزه	لایحه سال ۱۳۹۰ (ارقام به میلیون ریال)					درصد تغییرات				
	هزینه‌ای	تملك دارایی سرمایه‌ای	ملی	استانی	جمع کل	هزینه‌ای	تملك دارایی سرمایه‌ای	ملی	استانی	جمع کل
رسانه‌های جمعی	۹۹۲,۶۰۵	۱,۵۸۷,۰۹۸	۲,۰۲۶,۴۷۷	۵۵۴,۲۲۶	۲,۵۸۰,۷۰۳	-۸۳,۳۶	۴/۹۵	-۷۱/۱۷	۲۲/۲۴	-۶۵/۵۱

۵-۱-۶. حوزه عمومی

این حوزه شامل برنامه‌هایی است که جنبه عمومی برای همه حوزه‌ها دارند و هر حوزه‌ای می‌تواند از آن سهم داشته باشد. برنامه‌هایی چون «پژوهش کاربردی»، «احداث، تأمین نگهداری و اداره اماکن و فضاهاى فرهنگى» و

با این وصف، اعتبارات این حوزه به نسبت قانون بودجه سال ۱۳۸۹ دارای رشدی ۱۲ درصدی است. این رشد هم در اعتبارات هزینه‌ای و هم تملك دارایی سرمایه‌ای دیده می‌شود. نکته قابل توجه آن است که اگرچه اعتبارات ملی این حوزه ۱۹ درصد رشد داشته است، اما اعتبارات استانی مربوطه با کاهش ۴۳ درصدی مواجه شده است. به عبارتی گرایش به ملی شدن اعتبارات این حوزه بیشتر است.

جدول ۱۰. اعتبارات حوزه عمومی در فصل فرهنگ و هنر و ...

لایحه بودجه سال ۱۳۹۰ و میزان درصدی تغییرات لایحه نسبت به قانون بودجه سال ۱۳۸۹

عنوان حوزه	لایحه ۱۳۹۰ (ارقام به میلیون ریال)					درصد تغییرات				
	هزینه‌ای	تملك دارایی سرمایه‌ای	ملی	استانی	جمع کل	هزینه‌ای	تملك دارایی سرمایه‌ای	ملی	استانی	جمع کل
عمومی	۸۰۰,۶۳۶	۲,۸۴۸,۶۲۲	۳,۴۴۴,۰۸۸	۲۰۵,۱۷۰	۳,۶۴۹,۲۵۸	۱۳/۳۳	۱۱/۵۹	۱۸/۶۶	-۴۲/۵۰	۱۱/۹۶

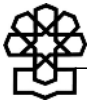
۵-۱-۷. سایر برنامه‌ها

دیگر برنامه‌های فصل فرهنگ و هنر که در حوزه‌های فوق‌الذکر قرار نگرفته‌اند نیز مجموعاً نزدیک به ۱۳ درصد رشد مثبت داشته‌اند.

جدول ۱۱. اعتبارات سایر برنامه‌های فصل فرهنگ و هنر و رسانه‌های جمعی و گردشگری

لایحه بودجه سال ۱۳۹۰ و میزان درصدی تغییرات لایحه نسبت به قانون بودجه سال ۱۳۸۹

عنوان حوزه	لایحه ۱۳۹۰ (ارقام به میلیون ریال)					درصد تغییرات			
	هزینه‌ای	تملك دارایی سرمایه‌ای	ملی	استانی	جمع کل	هزینه‌ای	تملك دارایی سرمایه‌ای	ملی	استانی

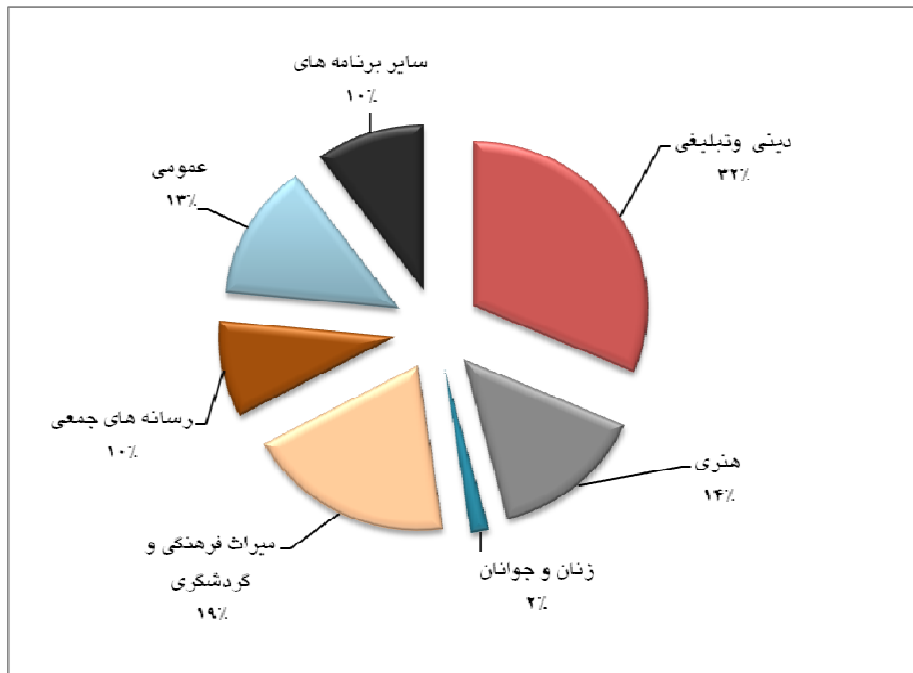
۱۲/۶۱	۰/۰۰	۱۲/۶۱	۰/۰۰	۱۲/۶۱	۲,۷۷۴,۴۵۵	۰	۲,۷۷۴,۴۵۵	۰	۲,۷۷۴,۴۵۵	سایر برنامه‌ها
-------	------	-------	------	-------	-----------	---	-----------	---	-----------	----------------

۲-۵. سهم حوزه‌ها از اعتبارات

هریک از حوزه‌هایی که ذکر آنها رفت و تغییراتشان ذکر گردید، به یک میزان از اعتبارات فصل بهره‌مند نشده‌اند، بلکه از چندگونگی برخوردار است. در ذیل نموداری از سهم درصدی هر یک از حوزه‌های برشمرده شده آمده که این تنوع را نشان می‌دهد.

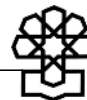
نمایان است که حوزه برنامه‌های دینی - تبلیغی بیشترین سهم را از سرجمع اعتبارات فصل داراست. در مقابل آن حوزه برنامه‌های زنان و جوانان کمترین سهم را برخوردارند که البته تناسب آنها با دستگاه‌های متولی این برنامه‌ها نیز که در صفحات آینده خواهد آمد، برقرار است.

نمودار ۶. درصد سهم هر یک از حوزه‌های فصل فرهنگ و هنر و رسانه‌های جمعی و گردشگری از کل اعتبارات این فصل در لایحه بودجه سال ۱۳۹۰

۶. دستگاه‌های مرتبط با فصل فرهنگ و هنر و رسانه‌های جمعی و گردشگری

دستگاه‌های مختلفی از قبیل برنامه‌های فصل فرهنگ و هنر و رسانه‌های جمعی و گردشگری اعتبار دریافت می‌کنند. بسیاری از این دستگاه‌ها دارای وظایف کاملاً فرهنگی هستند و دستگاه‌هایی نیز هستند که در اهداف و وظایف آنها بر فرهنگ تأکید بسیار کم و یا هیچ اشاره‌ای بر آن وجود ندارد. شکل ذیل نشان می‌دهد چه دستگاه‌هایی از اعتبارات این فصل استفاده می‌کنند.

در لایحه بودجه سال ۱۳۹۰ تعداد دستگاه‌های مرتبط با فصل تعداد ۳۱ دستگاه می‌باشد که نسبت به قانون بودجه سال گذشته ۲ دستگاه اضافه‌تر دارد.

همان‌طور که مشاهده می‌شود، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در میان دیگر دستگاه‌ها با داشتن ۲۰ برنامه، بیشترین تعداد از برنامه‌ها را به خود اختصاص داده است و پس از آن سازمان تبلیغات اسلامی سهم بیشتری در تعداد برنامه‌های فصل (با ۱۸ برنامه) دارد.

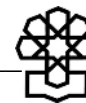
دستگاه‌های جدیدی در لایحه بودجه سال ۱۳۹۰ نسبت به بودجه سال قبل اضافه شدند که قابل توجه هستند. دستگاه‌هایی چون شورای برنامه ریزی مدیریت حوزه‌های علمیه خراسان، معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رئیس‌جمهور و وزارت کشور که در این لایحه به جمع دستگاه‌های مرتبط با فصل آمده‌اند. در این شرایط ستاد مشترک سپاه پاسداران انقلاب اسلامی که در بودجه سال ۱۳۸۹ تنها از یک برنامه این فصل اعتبار دریافت می‌کرد، در سال جدید دیگر از قبل آن برنامه اعتباری دریافت نمی‌کند و به عبارتی از میان مرتبطان این فصل رفته است.

نکته قابل توجه دیگر تغییر در تعداد برنامه‌های این دستگاه‌هاست. در بودجه سال ۱۳۹۰ بر تعداد برنامه‌های برخی از دستگاه‌ها افزوده شده (مانند وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور، نهاد ریاست جمهوری، سازمان ملی جوانان، سازمان تبلیغات اسلامی، سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری و بنیاد حفظ آثار و ارزش‌های دفاع مقدس) و برخی نیز کاهش یافته است (مانند کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان و سازمان صداوسیما جمهوری اسلامی ایران).

جدول ۱۲. مقایسه دستگاه‌هایی که از برنامه‌های ذیل فصل فرهنگ، هنر، رسانه‌های جمعی و گردشگری در لایحه بودجه سال ۱۳۹۰ و قانون سال ۱۳۸۹ اعتبار دریافت می‌کنند

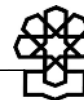
کد و تعداد برنامه‌های مربوط به دستگاه‌ها													دوره			نام دستگاه															
													۳۰۲۷۴	۳۰۲۶۰	۳۰۲۲۲	قانون ۱۳۸۹	بنیاد حفظ آثار و ارزش‌های دفاع مقدس														
													۳۰۲۷۴	۳۰۲۶۰	۳۰۲۲۲	۳۰۲۱۴		لایحه ۱۳۹۰													
																۳۰۲۵۱	قانون ۱۳۸۹	جامعه‌المصطفی العالمیه													
																۳۰۲۵۱	لایحه ۱۳۹۰														
													۳۰۲۸۴	۳۰۲۶۰	۳۰۲۴۱	۳۰۲۲۱	قانون ۱۳۸۹	جهاد دانشگاهی													
													۳۰۲۸۴	۳۰۲۶۰	۳۰۲۴۱	۳۰۲۲۱	لایحه ۱۳۹۰														
													۳۰۲۶۹	۳۰۲۶۲	۳۰۲۵۱	۳۰۲۴۷	۳۰۲۳۹	۳۰۲۲۹	۳۰۲۱۴	۳۰۲۱۳	قانون ۱۳۸۹	دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم									
													۳۰۲۶۹	۳۰۲۶۲	۳۰۲۵۱	۳۰۲۴۷	۳۰۲۳۹	۳۰۲۲۹	۳۰۲۱۴	۳۰۲۱۳	لایحه ۱۳۹۰										
													۳۰۲۷۴	۳۰۲۶۳	۳۰۲۴۴	۳۰۲۳۸	۳۰۲۳۷	۳۰۲۳۴	۳۰۲۳۳	۳۰۲۲۷	قانون ۱۳۸۹	سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری									
													۳۰۲۷۴	۳۰۲۶۳	۳۰۲۴۴	۳۰۲۳۸	۳۰۲۳۷	۳۰۲۳۴	۳۰۲۳۳	۳۰۲۲۷	لایحه ۱۳۹۰										
																۳۰۲۷۴	۳۰۲۶۷	۳۰۲۴۵	۳۰۲۳۱	۳۰۲۲۲	۳۰۲۱۲	قانون ۱۳۸۹	سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران								
																۳۰۲۷۴	۳۰۲۶۷	۳۰۲۴۵	۳۰۲۳۱	۳۰۲۲۲	۳۰۲۱۲	لایحه ۱۳۹۰									
													۳۰۲۸۱	۳۰۲۸۰	۳۰۲۷۹	۳۰۲۷۵	۳۰۲۷۴	۳۰۲۵۳	۳۰۲۴۷	۳۰۲۲۳	قانون ۱۳۸۹	سازمان اوقاف و امور خیریه									
													۳۰۲۸۱	۳۰۲۸۰	۳۰۲۷۹	۳۰۲۷۵	۳۰۲۷۴	۳۰۲۵۳	۳۰۲۴۷	۳۰۲۲۳	لایحه ۱۳۹۰										
													۳۰۲۷۷	۳۰۲۷۴	۳۰۲۷۳	۳۰۲۷۲	۳۰۲۷۱	۳۰۲۶۹	۳۰۲۶۸	۳۰۲۶۵	۳۰۲۶۲	۳۰۲۶۰	۳۰۲۵۹	۳۰۲۵۸	۳۰۲۵۷	۳۰۲۴۷	۳۰۲۳۶	۳۰۲۲۹	۳۰۲۲۴	قانون ۱۳۸۹	سازمان تبلیغات اسلامی
													۳۰۲۸۳	۳۰۲۷۷	۳۰۲۷۴	۳۰۲۷۳	۳۰۲۷۲	۳۰۲۷۱	۳۰۲۶۹	۳۰۲۶۸	۳۰۲۶۵	۳۰۲۶۲	۳۰۲۶۰	۳۰۲۵۹	۳۰۲۵۸	۳۰۲۵۷	۳۰۲۴۷	۳۰۲۳۶	۳۰۲۲۹	۳۰۲۲۴	
																۳۰۲۱۹	۳۰۲۱۸	۱۳۸۹	سازمان حج و زیارت												
																۳۰۲۱۹	۳۰۲۱۸	۱۳۹۰													
																۳۰۲۳۰	۳۰۲۲۱	۱۳۸۹	سازمان خبرگزاری جمهوری اسلامی												
																۳۰۲۳۰	۱۳۹۰														
													۳۰۲۹۰	۳۰۲۷۶	۳۰۲۷۵	۳۰۲۴۳	۳۰۲۴۲	۳۰۲۴۰	۳۰۲۳۰	۳۰۲۲۸	۳۰۲۲۶	۳۰۲۲۵	۳۰۲۰۹	۱۳۸۹	سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران						
																۳۰۲۳۰	۱۳۹۰														

کد و تعداد برنامه‌های مربوط به دستگاه‌ها								دوره	نام دستگاه
	۳۰۲۷۴	۳۰۲۶۴	۳۰۲۶۲	۳۰۲۶۰	۳۰۲۴۷	۳۰۲۴۰	۳۰۲۱۴	قانون ۱۳۸۹	سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی
۳۰۲۵۶	۳۰۲۷۴	۳۰۲۶۴	۳۰۲۶۲	۳۰۲۶۰	۳۰۲۴۷	۳۰۲۴۰	۳۰۲۱۴	لایحه ۱۳۹۰	
			۳۰۲۸۷	۳۰۲۸۶	۳۰۲۷۴	۳۰۲۵۰	۳۰۲۱۶	قانون ۱۳۸۹	سازمان ملی جوانان
			۳۰۲۸۷	۳۰۲۸۶	۳۰۲۷۴	۳۰۲۵۰	۳۰۲۱۶	لایحه ۱۳۹۰	
						۳۰۲۸۹	۳۰۲۶۳	قانون ۱۳۸۹	ستاد فرماندهی نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران
						۳۰۲۸۹	۳۰۲۶۳	لایحه ۱۳۹۰	
							۳۰۲۱۴	قانون ۱۳۸۹	ستاد مشترک سپاه پاسداران انقلاب اسلامی
								لایحه ۱۳۹۰	
								قانون ۱۳۸۹	شورای برنامه‌ریزی مدیریت حوزه‌های علمیه خراسان
						۳۰۲۵۴	۳۰۲۱۴	لایحه ۱۳۹۰	
						۳۰۲۶۱	۳۰۲۷۴	قانون ۱۳۸۹	شورای عالی انقلاب فرهنگی
						۳۰۲۶۱	۳۰۲۷۴	لایحه ۱۳۹۰	
						۳۰۲۵۴	۳۰۲۱۴	قانون ۱۳۸۹	شورای عالی حوزه‌های علمیه
						۳۰۲۵۴	۳۰۲۱۴	لایحه ۱۳۹۰	
			۳۰۲۷۴	۳۰۲۵۹	۳۰۲۳۹	۳۰۲۳۲	۳۰۲۲۹	قانون ۱۳۸۹	کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان
							۳۰۲۷۴	لایحه ۱۳۹۰	
						۳۰۲۴۶	۳۰۲۰۲	قانون ۱۳۸۹	کتابخانه، موزه و مرکز اسناد مجلس
						۳۰۲۴۶	۳۰۲۰۲	لایحه ۱۳۹۰	
								قانون ۱۳۸۹	معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس‌جمهور
							۳۰۲۶۰	لایحه ۱۳۹۰	
			۳۰۲۷۴	۳۰۲۶۰	۳۰۲۳۹	۳۰۲۲۴	۳۰۲۲۴	قانون ۱۳۸۹	مؤسسه نشر آثار حضرت امام قدس سره
			۳۰۲۷۴	۳۰۲۶۰	۳۰۲۳۹	۳۰۲۲۴	۳۰۲۲۴	لایحه ۱۳۹۰	

کد و تعداد برنامه‌های مربوط به دستگاهها															دوره		نام دستگاه											
																۳۰۲۱۷	۳۰۲۲۱	۳۰۲۴۱	۳۰۲۵۲	۳۰۲۶۱	۳۰۲۷۰	۳۰۲۷۴	قانون ۱۳۸۹	نهاد ریاست جمهوری				
																۳۰۲۱۴	۳۰۲۱۷	۳۰۲۴۱	۳۰۲۵۲	۳۰۲۶۱	۳۰۲۷۰	۳۰۲۷۴	لایحه ۱۳۹۰					
																								۳۰۲۶۶	۳۰۲۶۶	قانون ۱۳۸۹	نهاد کتابخانه‌های عمومی کشور	
																								۳۰۲۶۶	۳۰۲۱۴	لایحه ۱۳۹۰		
																									۳۰۲۰۴	۱۳۸۹	وزارت امور اقتصاد و دارایی	
																									۳۰۲۰۴	۱۳۹۰		
																									۳۰۲۱۴	۱۳۸۹	وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی	
																									۳۰۲۱۴	۱۳۹۰		
																									۳۰۲۱۴	۱۳۸۹	وزارت علوم، تحقیقات و فناوری	
																									۳۰۲۱۴	۱۳۹۰		
																										۳۰۲۱۴	۱۳۸۹	وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
																										۳۰۲۱۴	۱۳۹۰	
																											۱۳۸۹	وزارت کشور
																										۳۰۲۱۴	۱۳۹۰	
																										۳۰۲۱۴	۱۳۸۹	وزارت مسکن و شهرسازی
																										۳۰۲۱۴	۱۳۹۰	
																										۳۰۲۶۳	۱۳۸۹	وزارت نیرو
																										۳۰۲۶۳	۱۳۹۰	

جمع‌بندی و پیشنهاد

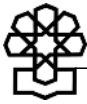
فصل فرهنگ و هنر و رسانه های جمعی و گردشگری در لایحه بودجه سال ۱۳۹۰ یکی از فصول حائز اهمیت در آن به حساب می‌آید، اما از آثار رویه‌های شکل گرفته در بودجه‌نویسی سالیان اخیر مبرا نبوده است. رویه‌هایی که همراه با مصوبات مجلس شورای اسلامی اندک اندک به صورت قانون درخواهد آمد. درحالی که مجموع اعتبارات فرهنگی (شامل اعتبارات فصل، ردیف‌های متفرقه، کمک به اشخاص و ارتقای شاخص‌های فرهنگی)، رشد ۱۷ درصدی را نشان می‌دهد، اما اعتبارات برنامه‌های فصل فرهنگ و هنر و رسانه‌های جمعی و گردشگری که به‌عنوان اصل قانون بودجه فرهنگی و نشانگر روند سیاست‌های مالی دولت در بخش فرهنگ است، شاهد رشد منفی ۸ درصدی هستیم. این درحالی است که دولت برنامه پنجم توسعه را با فصل فرهنگ شروع کرد و چنین استنباط می‌شد که در لایحه بودجه سال ۱۳۹۰، رشد قابل قبولی را شاهد باشیم. در مقابل اعتبارات ردیف‌های متفرقه به‌ظاهر مرتبط با فرهنگ، ۱۰۶ درصد رشد داشته، که جای بسی تأمل است.

ظاهر امر نشان می‌دهد که اعتبارات فصل از آن خارج شده و به ردیف‌هایی که امکان نظارت کمتری بر آنها وجود دارد، انتقال یافته است. خارج شدن اعتبارات از فصل نه تنها سیاست‌های مالی دولت در بخش فرهنگ را مخدوش می‌سازد، امکان دارد در آینده نه‌چندان دور شاهد افزون شدن بر سردرگمی‌های سیاستی در این بخش باشیم.

ازسوی دیگر، برنامه پنجم توسعه که ازسوی رئیس محترم جمهوری اسلامی به دستگاه‌های اجرایی ابلاغ شده و اعتقاد بر آن است که لایحه بودجه ۱۳۹۰ برآن‌اساس تدوین شد، محور بحث است. نکته اینجاست که این اعتقاد در ذهن باقی ماند و در عمل نگارش برنامه‌های فصل فرهنگ و هنر بودجه همان برنامه‌های سال‌های قبل از ابلاغ قانون برنامه‌های توسعه است. هرچند به‌لحاظ شکلی می‌توان ادعان داشت که احکام قانون برنامه پنجم توسعه با برنامه‌های فصل تطابق دارد، اما این تمام معنا را نمی‌رساند. زیرا برنامه‌های فصل به اندازه کافی کلی هستند که هر آنچه از فرهنگ بیاید، در آنها جای می‌گیرد. بخشی دیگر از این امر را باید در عدم تهیه اسناد بخشی و یا فرابخشی مربوط به قانون برنامه دید که اقدامات هریک از احکام برنامه هنوز تهیه و تدوین نشده است.

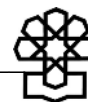
با این حال چند پیشنهاد می‌توان برای لایحه بودجه سال ۱۳۹۰ در نظر گرفت:

- کلیه اعتبارات مربوط به برنامه‌های فصل فرهنگ و هنر که از ردیف خود خارج شده اند، به ردیف خود برگردند. به صورت روشن تر اعتبارات حذف شده از برنامه‌های (۳۰۲۲۵)، (۳۰۲۲۶)، (۳۰۲۲۸)، (۳۰۲۳۲)، (۳۰۲۴۲)، (۳۰۲۴۳) و (۳۰۲۹۰)، که ظاهراً در ردیف‌های متفرقه انتقال یافته، به جایگاه خود برگردند. از آنجا که غالب این برنامه‌ها دارای شکلی رسانه‌ای هستند ضروری است

براساس ماده (۱۰) برنامه پنجم توسعه جهت پیگیری نحوه اجرای این حکم و احکام مشابه، در ردیف‌های اصلی خود قرار داشته باشند.

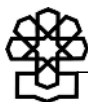
- احکامی چون «تهیه نظامنامه پیوست فرهنگی»، «تهیه سند ملی توسعه روابط فرهنگی جمهوری اسلامی ایران در سطح بین‌الملل» و «تدوین نظام جامع رسانه‌ها» که مربوط به سال اول برنامه پنجم توسعه یعنی سال ۱۳۹۰ هستند، حداقل در اعتبارات ردیف‌های موردی (موقت)، (شماره طبقه بندی ۵۵۰۰۰۰)، اعتباری برای آنها در نظر گرفته شود. به‌گونه‌ای که بتوان از سقف اعتبارات موجود در بند «۴۵» ردیف فوق‌الذکر (اعتبارات خاص ارتقای شاخص‌های فرهنگی کشور و حمایت مالی از تعمیق ارزش‌های اسلامی) بخشی را به آنها اختصاص داد.

پیوست‌ها

جدول ۱. عناوین برنامه‌های حوزه دین و تبلیغ فصل فرهنگ و هنر و رسانه‌های جمعی و گردشگری در لایحه بودجه سال ۱۳۹۰ و میزان رشد آنها نسبت به قانون بودجه سال ۱۳۸۹ (ارقام به میلیون ریال)

شماره طبقه‌بندی	عنوان برنامه	هزینه‌ای	تمک دارایی سرمایه‌ای	ملی	استانی	جمع کل	درصد تغییر
۳۰۲۱۳	برنامه آموزش‌های رسمی طلاب علوم دینی	۱۱۸,۴۰۰	۰	۱۱۸,۴۰۰	۰	۱۱۸,۴۰۰	۰/۴۶
۳۰۲۱۸	برنامه اعزام زائران به حج عمره و عتبات عالیات	۸,۱۲۶	۰	۸,۱۲۶	۰	۸,۱۲۶	-۱۳/۱۱
۳۰۲۱۹	برنامه اعزام زائران به حج تمتع	۸,۱۲۷	۰	۸,۱۲۷	۰	۸,۱۲۷	۳۰/۲۸
۳۰۲۲۳	برنامه برگزاری مسابقات قرآنی و دینی	۱۳۳,۱۶۳	۰	۲۳,۰۰۰	۱۱۰,۱۶۳	۱۳۳,۱۶۳	-۴/۰۲
۳۰۲۲۴	برنامه برنامه‌ریزی و سازماندهی اجرای مراسم ملی و مذهبی در کشور	۹۸,۸۵۰	۰	۹۸,۸۵۰	۰	۹۸,۸۵۰	۸/۲۱
۳۰۲۲۹	برنامه تأمین خدمات فرهنگی و دینی اوقات فراغت	۳۳,۸۰۰	۰	۳۳,۸۰۰	۰	۳۳,۸۰۰	-۸۸/۵۱
۳۰۲۳۶	برنامه ترویج و تشویق قرآن‌آموزی	۱۱۸,۳۵۴	۰	۷۲,۵۰۰	۴۵,۸۵۴	۱۱۸,۳۵۴	۸۵/۶۱
۳۰۲۵۳	برنامه حمایت از امور اهل سنت (مذاهب اسلامی)	۲۷۰,۰۰۰	۰	۲۷۰,۰۰۰	۰	۲۷۰,۰۰۰	۳۵
۳۰۲۵۴	برنامه حمایت از مدارس و طلاب علوم حوزوی	۸۷۳,۴۰۰	۰	۸۷۳,۴۰۰	۰	۸۷۳,۴۰۰	۳/۶۱
۳۰۲۶۰	برنامه حمایت و هدایت فعالیت‌های فرهنگی - دینی	۵۳۱۳,۳۶۸	۰	۴,۳۵۷,۰۲۴	۹۵۶,۳۴۴	۵,۳۱۳,۳۶۸	۱۴/۹۹
۳۰۲۶۲	برنامه شناسایی، جذب، آموزش و اعزام روحانیون و مبلغان دینی	۵۲۵,۸۴۲	۰	۳۹۸,۰۵۰	۱۲۷,۷۹۲	۵۲۵,۸۴۲	۱۱/۵۵
۳۰۲۶۵	برنامه گسترش فعالیت‌های فرهنگی مساجد	۴۲۱,۴۲۵	۰	۳۲۲,۸۱۴	۹۸,۶۱۱	۴۲۱,۴۲۵	۸/۴۲
۳۰۲۶۸	برنامه مشارکت‌های مردمی در برگزاری مراسم رسمی و عمومی	۱۱,۵۲۵	۰	۱۱,۵۲۵	۰	۱۱,۵۲۵	-۵۴/۳۶
۳۰۲۶۹	برنامه مطالعه و پژوهش‌های راهبردی فرهنگی - دینی	۱۱۸,۰۰۰	۰	۱۱۸,۰۰۰	۰	۱۱۸,۰۰۰	-۸/۰۱
۳۰۲۷۱	برنامه نظارت و حمایت از چاپ و نشر معارف قرآنی	۵۰,۴۰۰	۰	۵۰,۴۰۰	۰	۵۰,۴۰۰	۵۸/۴۹
۳۰۲۷۲	برنامه هدایت تبلیغات و اطلاع‌رسانی	۶۳,۸۴۴	۰	۶۳,۸۴۴	۰	۶۳,۸۴۴	-۲۳/۹
۳۰۲۷۹	برنامه نظارت و اداره موقوفات کشور	۲۷۹,۰۴۲	۰	۱۱۴,۸۴۴	۱۶۴,۱۹۸	۲۷۹,۰۴۲	۱۲/۳۱
۳۰۲۸۰	برنامه نظارت و اداره امور بقاع و اماکن مذهبی	۷۸,۱۹۹	۰	۱۵,۰۰۰	۶۳,۱۹۹	۷۸,۱۹۹	۳۶/۸۴
۳۰۲۸۱	برنامه ساماندهی و نظارت بر امور خیریه	۵,۰۰۰	۰	۵,۰۰۰	۰	۵,۰۰۰	۰
۳۰۲۸۸	برنامه اجرای طرح اردوهای هجرت ۳	۰	۰	۰	۰	۰	۰
۳۰۲۸۹	برنامه ساماندهی و حمایت از اعزام کاروان‌های راهیان نور	۸۵,۹۰۰	۰	۸۵,۹۰۰	۰	۸۵,۹۰۰	-۲۸/۴۲
۸/۴۳	مجموع اعتبارات	۸۶۱۴۷۶۵	۰	۷,۰۴۸,۶۰۴	۱,۵۶۶,۱۶۱	۸,۶۱۴,۷۶۵	

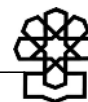

جدول ۲. عناوین برنامه‌های حوزه هنر فصل فرهنگ و هنر و رسانه‌های جمعی و گردشگری در لایحه بودجه سال ۱۳۹۰ و میزان رشد آنها نسبت به قانون بودجه سال ۱۳۸۹

شماره طبقه‌بندی	عنوان برنامه	هزینه‌ای	تملك دارایی سرمایه‌ای	ملی	استانی	جمع کل	درصد تغییر
۳۰۲۰۲	برنامه خدمات فرهنگی و هنری	.	۲,۳۸۸,۱۶۳	۲,۱۰۵	۲,۳۸۶,۰۵۸	۲,۳۸۸,۱۶۳	۴/۵۱
۳۰۲۵۷	برنامه حمایت و گسترش سینمای ملی	۸۶۶,۳۹۲	.	۸۶۶,۳۹۲	.	۸۶۶,۳۹۲	۵۱/۲۰
۳۰۲۵۸	برنامه حمایت و گسترش هنرهای تجسمی	۱۴۵,۰۱۲	.	۱۴۵,۰۱۲	.	۱۴۵,۰۱۲	۲۹/۴۸
۳۰۲۵۹	برنامه حمایت و گسترش هنرهای نمایشی	۳۰۱,۴۴۵	.	۳۰۱,۴۴۵	.	۳۰۱,۴۴۵	۲۳/۴۹
۳۰۲۷۳	برنامه حمایت و صیانت از موسیقی ملی	۱۴۸,۳۲۲	.	۱۴۸,۳۲۲	.	۱۴۸,۳۲۲	۳۱/۱۴
۳۰۲۷۷	حمایت و گسترش امور ادبی	۹۶,۶۰۰	.	۹۶,۶۰۰	.	۹۶,۶۰۰	-۰/۹۲
مجموع اعتبارات							
		۱,۵۵۷,۷۷۱	۲,۳۸۸,۱۶۳	۱,۵۵۹,۸۷۶	۲,۳۸۶,۰۵۸	۳,۹۴۵,۹۳۴	۱۵/۲۲

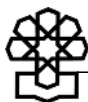
جدول ۳. عناوین برنامه‌های حوزه زنان و جوانان فصل فرهنگ و هنر و رسانه‌های جمعی و گردشگری در لایحه بودجه سال ۱۳۹۰ و میزان رشد آنها نسبت به قانون بودجه سال ۱۳۸۹

شماره طبقه‌بندی	عنوان برنامه	هزینه‌ای	تملك دارایی سرمایه‌ای	ملی	استانی	جمع کل	درصد تغییر
۳۰۲۱۶	برنامه ارتقای توانمندی‌های جوانان	۱۳۲,۰۰۰	.	۱۳۲,۰۰۰	.	۱۳۲,۰۰۰	۳/۴۵
۳۰۲۱۷	برنامه ارتقای توانمندی‌های زنان و تحکیم خانواده	۶۱,۵۲۸	.	۶۱,۵۲۸	.	۶۱,۵۲۸	-۱۷/۹۶
۳۰۲۵۰	برنامه حمایت از برنامه اوقات فراغت جوانان	۶۴,۸۰۰	.	۶۴,۸۰۰	.	۶۴,۸۰۰	۴/۸۵
۳۰۲۵۲	برنامه حمایت از تشکل‌ها و مشارکت‌های اجتماعی جوانان و زنان	۲۹,۹۰۲	.	۲۹,۹۰۲	.	۲۹,۹۰۲	-۳/۲۳
۳۰۲۶۱	برنامه خدمات مشاوره‌ای، تربیتی و فرهنگی جوانان و زنان	۳۳,۲۶۵	.	۳۳,۲۶۵	.	۳۳,۲۶۵	۲۶/۵۱
۳۰۲۸۵	برنامه ارتقای سلامت جوانان
۳۰۲۸۶	برنامه ارتقای فرهنگ و هویت دینی و ملی جوانان	۶۳,۹۹۹	.	۶۳,۹۹۹	.	۶۳,۹۹۹	۳/۳۹
۳۰۲۸۷	برنامه ساماندهی ازدواج جوانان	۸۰,۰۰۰	.	۸۰,۰۰۰	.	۸۰,۰۰۰	۴/۹۹
مجموع اعتبارات							
		۴۶۵,۴۹۴	.	۴۶۵,۴۹۴	.	۴۶۵,۴۹۴	۱/۲۶

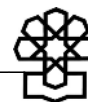
جدول ۴. عناوین برنامه‌های حوزه میراث فرهنگی و گردشگری فصل فرهنگ و هنر و رسانه‌های جمعی و گردشگری در لایحه بودجه سال ۱۳۹۰ و میزان رشد آنها نسبت به قانون بودجه سال ۱۳۸۹

شماره طبقه‌بندی	عنوان برنامه	هزینه‌ای	تملك دارایی سرمایه‌ای	ملی	استانی	جمع کل	درصد تغییر
۳۰۲۲۷	برنامه اکتشاف باستان‌شناختی و تاریخی	۱۰۵,۲۸۱	۳۲,۶۲۵	۲۶,۹۰۰	۱۰۱,۰۰۶	۱۳۷,۹۰۶	۱۵/۸۶
۳۰۲۳۳	برنامه تأمین، حفاظت و مرمت میراث غیرمنقول باارزش فرهنگی و تاریخی	۳۶۴,۵۴۵	۱,۶۳۵,۵۲۷	۹۸۶,۷۴۴	۱۰۱,۳۲۸	۲,۰۰۰,۰۷۲	۲۱/۸۶
۳۰۲۳۴	برنامه تأمین، حفظ و مرمت اشیای باارزش فرهنگی و تاریخی	۱۳۶,۸۷۹	۰	۴۰,۵۰۰	۹۶,۳۷۹	۱۳۶,۸۷۹	۱۳/۰۱
۳۰۲۳۷	برنامه تشویق گردشگری داخلی	۲۵۰,۲۶۴	۰	۱۵۱,۴۷۵	۹۸,۷۸۹	۲۵۰,۲۶۴	-۱/۴۲
۳۰۲۳۸	برنامه توسعه زیرساخت‌های مورد نیاز گردشگری	۰	۱,۷۱۴,۰۴۳	۹۷۸,۵۵۰	۷۳۵,۴۹۳	۱,۷۱۴,۰۴۳	-۷/۱۵
۳۰۲۴۴	برنامه جذب گردشگران ورودی به کشور	۱۲۵,۰۰۰	۰	۱۲۵,۰۰۰	۰	۱۲۵,۰۰۰	۲/۴۶
۳۰۲۴۶	برنامه حفظ و نگهداری میراث ملی	۱۰۷,۰۷۸	۰	۱۰۷,۰۷۸	۰	۱۰۷,۰۷۸	۳/۹۶
۳۰۲۶۳	برنامه گسترش خدمات موزه‌ای	۱۵۵,۰۲۰	۶۵۹,۴۵۲	۶۷۸,۴۰۰	۱۳۶,۰۷۲	۸۱۴,۴۷۲	۴۷/۷۱
	مجموع اعتبارات	۱,۲۴۴,۰۶۷	۴,۰۴۱,۶۴۷	۳,۱۰۴,۶۴۷	۲,۱۸۱,۰۶۷	۵,۲۸۵,۷۱۴	۱۱/۱

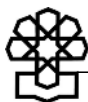
جدول ۵. عناوین برنامه‌های حوزه رسانه‌های جمعی فصل فرهنگ و هنر و رسانه‌های جمعی و گردشگری در لایحه بودجه سال ۱۳۹۰ و میزان رشد آنها نسبت به قانون بودجه سال ۱۳۸۹

شماره طبقه‌بندی	عنوان برنامه	هزینه‌ای	تملك دارایی سرمایه‌ای	ملی	استانی	جمع کل	درصد تغییر
۳۰۲۰۴	برنامه رسانه‌های دیداری و شنیداری	۸,۴۹۸	۵۱۳,۴۱۶	۸,۴۹۸	۵۱۳,۴۱۶	۵۲۱,۹۱۴	۱۴/۸۵
۳۰۲۲۱	برنامه تولید و انتشار خبر	۱۶,۵۰۰	۰	۱۶,۵۰۰	۰	۱۶,۵۰۰	-۹۱/۷۹
۳۰۲۲۵	برنامه پخش سیما	۰	۰	۰	۰	۰	-۱۰۰
۳۰۲۲۶	برنامه پخش صدا	۰	۰	۰	۰	۰	-۱۰۰
۳۰۲۲۸	برنامه تأمین برنامه‌های خارجی و داخلی	۰	۰	۰	۰	۰	-۱۰۰
۳۰۲۳۰	برنامه تأمین مراکز تولید و پخش رسانه‌های دیداری و شنیداری	۰	۱,۰۷۳,۶۸۲	۱,۰۳۲,۸۷۲	۴۰,۸۱۰	۱,۰۷۳,۶۸۲	۰/۷۲
۳۰۲۴۱	برنامه تولید خبر	۱۶,۴۸۰	۰	۱۶,۴۸۰	۰	۱۶,۴۸۰	۳۵/۳۰
۳۰۲۴۲	برنامه تولید سیما	۰	۰	۰	۰	۰	-۱۰۰
۳۰۲۴۳	برنامه تولید صدا	۰	۰	۰	۰	۰	-۱۰۰
۳۰۲۵۵	برنامه حمایت و ارتقای مطبوعات	۷۰۰,۴۴۰	۰	۷۰۰,۴۴۰	۰	۷۰۰,۴۴۰	۱۹/۴۴
۳۰۲۸۳	برنامه ساماندهی و توسعه رسانه‌ها و فعالیت‌های فرهنگی دیجیتال	۲۲۱,۴۸۷	۰	۲۲۱,۴۸۷	۰	۲۲۱,۴۸۷	۱۱۰/۹۴
۳۰۲۸۴	برنامه توسعه فعالیت‌های قرآنی دانش‌جویان و خیررسانی قرآنی	۳۰,۲۰۰	۰	۳۰,۲۰۰	۰	۳۰,۲۰۰	۴۱/۵۲
۳۰۲۹۰	برنامه بهره‌برداری از تأسیسات و تجهیزات فنی تولید و پخش	۰	۰	۰	۰	۰	-۱۰۰
مجموع اعتبارات		۹۹۳,۶۰۵	۱,۵۸۷,۰۹۸	۲,۰۲۶,۴۷۷	۵۵۴,۲۲۶	۲,۵۸۰,۷۰۳	-۶۵/۵۱

جدول ۶. عناوین برنامه‌های حوزه عمومی فصل فرهنگ و هنر و رسانه‌های جمعی و گردشگری در لایحه بودجه سال ۱۳۹۰ و میزان رشد آنها نسبت به قانون بودجه سال ۱۳۸۹

شماره طبقه‌بندی	عنوان برنامه	هزینه‌ای	تملك دارایی سرمایه‌ای	ملی	استانی	جمع کل	درصد تغییر
۳۰۲۰۹	برنامه پژوهش‌های کاربردی	۱۰,۰۰۰	۰	۱۰,۰۰۰	۰	۱۰,۰۰۰	۵۹۹/۳
۳۰۲۱۴	برنامه احداث، تأمین، نگهداری و اداره اماکن و فضاهای فرهنگی	۰	۲۵۴۵,۶۰۵	۲۵۱۷,۶۰۵	۲۸,۰۰۰	۲۵۴۵,۶۰۵	۹/۵۸
۳۰۲۳۲	برنامه تأمین وسایل کمک‌آموزشی و سرگرم‌کننده	۰	۰	۰	۰	۰	-۱۰۰
۳۰۲۴۷	برنامه حمایت از آموزش‌های دینی، فرهنگی و هنری	۴۲۸,۵۴۶	۰	۳۶۳,۶۴۲	۶۴,۹۰۴	۴۲۸,۵۴۶	-۲/۶۲
۳۰۲۴۹	برنامه حمایت از امور رفاهی و اجتماعی نویسندگان، هنرمندان و روزنامه‌نگاران	۲۳۵,۰۰۰	۰	۲۳۵,۰۰۰	۰	۲۳۵,۰۰۰	۱۰۴/۳۵
۳۰۲۵۱	برنامه حمایت از پژوهش‌های فرهنگی غیردولتی	۱۷,۳۶۸	۰	۱۷,۳۶۸	۰	۱۷,۳۶۸	-۱۶/۰۵
۳۰۲۵۶	برنامه حمایت و بزرگداشت شخصیت‌های فرهنگی و دینی در داخل و خارج از کشور	۷۸,۱۷۵	۰	۷۸,۱۷۵	۰	۷۸,۱۷۵	-۰/۶۲
۳۰۲۷۰	برنامه نظارت و ارزشیابی	۹,۵۶۲	۰	۹,۵۶۲	۰	۹,۵۶۲	۱۵/۲
۳۰۲۷۴	برنامه ساختمان‌ها و تجهیزات	۰	۳۰۱,۰۱۷	۲۰۶,۵۷۳	۹۴,۴۴۴	۳۰۱,۰۱۷	۳۳/۰۳
۳۰۲۷۵	برنامه پرداخت دیون و بازخرید کارکنان	۲۱,۹۸۵	۰	۴,۱۶۳	۱۷,۸۲۲	۲۱,۹۸۵	-۴۰/۶۷
۳۰۲۷۶	برنامه مقاوم‌سازی ساختمان‌ها	۰	۲,۰۰۰	۲,۰۰۰	۰	۲,۰۰۰	-۴۴/۵۸
۱۱/۹۶	مجموع اعتبارات	۸۰۰,۶۳۶	۲,۸۴۸,۶۲۲	۳,۴۴۴,۰۸۸	۲۰۵,۱۷۰	۳,۶۴۹,۲۵۸	۱۱/۹۶

جدول ۷. عناوین سایر برنامه‌های فصل فرهنگ و هنر و رسانه‌های جمعی و گردشگری در لایحه بودجه سال ۱۳۹۰ و میزان رشد آنها نسبت به قانون بودجه سال ۱۳۸۹

شماره طبقه‌بندی	عنوان برنامه	هزینه‌ای	تملك دارایی سرمایه‌ای	ملی	استانی	جمع کل	درصد تغییر
۳۰۲۱۲	برنامه آموزش و ترویج خدمات فرهنگی، کتابداری و اسنادی	۷۷,۸۰۰	۰	۷۷,۸۰۰	۰	۷۷,۸۰۰	-۰/۷۹
۳۰۲۲۰	برنامه افزایش ظرفیت صنعت چاپ کشور	۳۹,۶۶۵	۰	۳۹,۶۶۵	۰	۳۹,۶۶۵	۱/۷۱
۳۰۲۲۲	برنامه انتشار کتب و اسناد تاریخی و ملی	۴۲,۹۷۰	۰	۴۲,۹۷۰	۰	۴۲,۹۷۰	۲۹/۸۸
۳۰۲۳۱	برنامه تأمین و فهرست‌نویسی و آماده‌سازی کتب	۸۸,۰۰۰	۰	۸۸,۰۰۰	۰	۸۸,۰۰۰	۳/۸۳
۳۰۲۳۹	برنامه توسعه نشر و ترویج کتابخوانی	۸۳۱,۳۳۸	۰	۸۳۱,۳۳۸	۰	۸۳۱,۳۳۸	۰/۴۶
۳۰۲۴۰	برنامه توسعه همکاری‌ها و مبادلات فرهنگی بین‌المللی	۶۵۲,۰۲۷	۰	۶۵۲,۰۲۷	۰	۶۵۲,۰۲۷	۲۲/۱۵
۳۰۲۴۵	برنامه جمع‌آوری، پالایش و نگهداری اسناد، مدارک و کتب	۴۱,۰۰۰	۰	۴۱,۰۰۰	۰	۴۱,۰۰۰	۵/۵۳
۳۰۲۶۴	برنامه گسترش زبان فارسی در خارج از کشور	۶۸,۰۲۸	۰	۶۸,۰۲۸	۰	۶۸,۰۲۸	۸۶/۰۶
۳۰۲۶۶	برنامه گسترش و بهسازی کتابخانه‌های عمومی	۶۵۲,۲۲۷	۰	۶۵۲,۲۲۷	۰	۶۵۲,۲۲۷	۲۴/۲۳
۳۰۲۶۷	برنامه مرمت و بازسازی اسناد و کتب آسیب‌دیده	۲۶,۰۰۰	۰	۲۶,۰۰۰	۰	۲۶,۰۰۰	۱۹/۷۱
۳۰۲۷۸	حمایت از فعالیت‌های ویژه فرهنگی و هنری استان‌ها	۲۵۵,۴۰۰	۰	۲۵۵,۴۰۰	۰	۲۵۵,۴۰۰	۴/۲۴
	مجموع اعتبارات	۲,۷۷۴,۴۵۵	۰	۲,۷۷۴,۴۵۵	۰	۲,۷۷۴,۴۵۵	۱۲/۶۱

منابع و مأخذ

۱. لایحه بودجه سال ۱۳۹۰.
۲. قانون بودجه سال ۱۳۸۹.
۳. قانون برنامه پنجم توسعه.

شناسنامه گزارش

شماره مسلسل: ۱۰۷۰۰

عنوان گزارش: درباره لایحه بودجه سال ۱۳۹۰ کل کشور ۲۴. فصل فرهنگ و هنر، رسانه‌های جمعی و گردشگری

نام دفتر: مطالعات فرهنگی (گروه هنر، رسانه و میراث فرهنگی)

تهیه و تدوین: ابراهیم غلامپور آهنگر

همکار: شهناز رجبی

ناظران علمی: وحید یامین‌پور، مهدی ادیبان

مناقضی: کمیسیون فرهنگی

ویراستار تخصصی: —

ویراستار ادبی: —

واژه‌های کلیدی:

۱. فصل فرهنگ و هنر

۲. لایحه بودجه سال ۱۳۹۰

۳. اعتبارات فرهنگی

۴. برنامه‌های فرهنگی

تاریخ انتشار: ۱۳۸۹/۱۲/۱۱